

EIROPAS SAVIENĪBAS FONDI

2016.gada septembris
pēc augusta aptaujas datiem

„Baltic International Bank Latvijas barometra” apraksts

„Baltic International Bank Latvijas barometrs” ir Latvijas iedzīvotāju noskaņojuma, viedokļu un attieksmes pret dažādiem sociāliem, ekonomiskiem u.c. jautājumiem pētījums, kurš ietver arī dažādu sfēru pazīstamu ekspertu vērtējumu un cēloņsakarību analīzi.

„Baltic International Bank Latvijas barometrs” tiek veidots katru mēnesi, un tajā tiek pēfītas konkrētā brīža aktuālākās norises. Paralēli katrā no aptaujām sabiedrībai tiek uzdots arī indikatoru jautājumu kopums, kas norāda uz vispārējā sabiedrības noskaņojuma izmaiņām.

Dati tiek iegūti SKDS Latvijas pastāvīgo iedzīvotāju aptaujā, veicot tiešās intervijas respondentu dzīves vietās. Ar stratificētās nejaušās izlases metodi katru mēnesi tiek aptaujāti ne mazāk kā 1000 respondenti vecumā no 18 līdz 74 gadiem visā Latvijā. Izlase ir reprezentatīva attiecībā pret ģenerālo kopumu. Pētījuma statistiskā kļūda kopējiem atbilžu sadalījumiem nepārsniedz + / - 3% robežas.

„Baltic International Bank Latvijas barometra” satura rādītājs

Informācija par „Baltic International Bank Latvijas barometru”	2
I DAĻA - INDIKATORI	
Kopējais sabiedrības noskaņojums	4
Tagadnes un nākotnes vērtējums	4
Kopējās situācijas attīstības vērtējums	5
Latvijas ekonomikas stāvokļa vērtējums	6
Ģimenes materiālā stāvokļa vērtējums	9
Iespēju atrast labu darbu vērtējums	11
Valdības darba vērtējums	12
II DAĻA - EIROPAS SAVIENĪBAS FONDI	
Latvijas dalības Eiropas Savienībā vērtējums	14
Pozitīvie un negatīvie Eiropas fondu līdzekļu pieejamības aspekti	14
Uzskati par Eiropas fondu līdzekļu piešķiršanu dažādām jomām	16
Uzskati par Eiropas Savienības finansējumu Latvijai pēc 2020.gada	17
III DAĻA - EKSPERTU KOMENTĀRI PAR EIROPAS SAVIENĪBAS FONDIEM	
Ilona Guļčaka, Klāvs Sedlenieks, Normunds Strautmanis, Baiba Traidase	18
PIELIKUMI	
Aptaujas tehniskā informācija	21
Aptaujā izmantotā anketa	22

„Baltic International Bank Latvijas barometra” vajadzībām veiktās aptaujas tehniskā informācija

Aptaujas dati iegūti pētījumu centra SKDS Latvijas pastāvīgo iedzīvotāju aptaujā laika posmā no 06.08.2016. līdz 16.08.2016. Ar stratificētās nejaušās izlases metodi, veicot tiešās intervijas respondentu dzīves vietās, tika aptaujāti 1002 respondenti vecumā no 18 līdz 74 gadiem visā Latvijā.

I DAĻA – INDIKATORI

„Baltic International Bank Latvijas barometra” galvenie rezultāti

Saskaņā ar 2016.gada augustā veiktās aptaujas datiem mēneša laikā Kopējais iedzīvotāju noskaņojums ir nedaudz pasliktinājies. Tiesa, Nākotnes vērtējums augustā ir uzlabojies par vienu punktu. Raksturojot izmaiņas analizētajos apakšindeksos, jāsecina, ka visvairāk augustā pasliktinājies Pašreizējā ģimenes materiālā stāvokļa vērtējums un Valdības darba vērtējums (par četriem punktiem uz leju).

- Viedokli, ka **situācija Latvijā kopumā attīstās** pareizā virzienā, 2016.gada augustā pauda 29% respondentu (jūlijā: 26%), bet pretējās domās bija 50% (jūlijā: 47%). Kopējās situācijas attīstības vērtējuma indekss mēneša laikā nav mainījies (gan jūlijā, gan augustā tas bija -21).
- **Pašreizējā Latvijas ekonomikas stāvokļa** vērtējums mēneša laikā ir pasliktinājies: jūlijā indekss bija -27, bet augustā: -30. Kopumā atzinīgu vērtējumu ekonomikas situācijai sniedza 4% (jūlijā: 5%), bet negatīvu – 52% (jūlijā: 49%).
- Kopumā 9% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju 2016.gada augustā uzskatīja, ka **Latvijas ekonomiskā situācija šobrīd uzlabojas** (jūlijā tā domāja 10%). Uz situācijas pasliktināšanos norādīja 29% respondentu (jūlijā: 31%). Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņu virziena indekss mēneša laikā ir pakāpies par vienu punktu (jūlijā -21, augustā: -20).
- Lūgti novērtēt, kā **pēc gada būs mainījusies Latvijas ekonomiskā situācija**, 15% respondentu 2016.gada augustā uzskatīja, ka tā būs uzlabojusies (jūlijā: 14%). To, ka, viņuprāt, situācija būs kļuvusi sliktāka, norādīja 21% pētījuma dalībnieku (jūlijā: 24%). Mēneša laikā Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstības prognozes indekss ir pakāpies par vienu punktu (no -6 līdz -5).
- Vērtējot **savas ģimenes pašreizējo materiālo situāciju**, optimistiski noskaņoti 2016.gada augustā bija 11% (jūlijā: 14%), bet kritisku vērtējumu ģimenes finansiālajai situācijai sniedza 31% (jūlijā: 27%). Pēc kāpuma jūlijā, augustā Pašreizējā ģimenes materiālā stāvokļa vērtējuma indekss ir samazinājies līdz -13 (jūlijā tas bija -9).
- Izsakot prognozes, kā **pēc gada būs mainīties viņu ģimenes finansiālais stāvoklis**, 20% pētījuma dalībnieku uzskatīja, ka tas būs uzlabojies (jūlijā: 20%). Viedokli, ka ģimenes materiālā situācija pēc gada būs pasliktinājusies, pauda 12% pētījuma dalībnieku (jūlijā: 12%). Salīdzinot ar jūliju, augustā Ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognozes indekss ir nedaudz pasliktinājies (jūlijā: +5, augustā: +4).

Mēneša laikā notikušās izmaiņas (07.2016.-08.2016.)	
KOPĒJIE INDEKSI	izmaiņas punktos
Kopējā noskaņojuma INDEKSS	 -1
Tagadnes vērtējuma INDEKSS	 -2
Nākotnes vērtējuma INDEKSS	 +1
APAKŠINDEKSI	izmaiņas punktos
Kopējās situācijas attīstības vērtējums	 0
Pašreizējā ekonomikas stāvokļa vērtējums	 -3
Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņu vērtējums	 +1
Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstības prognozes	 +1
Pašreizējā ģimenes materiālā stāvokļa vērtējums	 -4
Ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognozes	 -1
Darba izredžu vērtējums	 -1
Valdības darba vērtējums	 -4

Tabulā attēlotas mēneša laikā notikušās izmaiņas (starpība punktos) "Baltic International Bank Latvijas barometra" ietvaros mērītajos indeksos. Visi indeksi var svārstīties no +100 (visi vērtējumi pozitīvi) līdz -100 (visi vērtējumi negatīvi).

- Mēneša laikā nedaudz pasliktinājies **iespēju atrast labu darbu Latvijā** vērtējums: indekss ir samazinājies no -37 jūlijā līdz -38 augustā. Pozitīvu vērtējumu iespējām tikt pie laba darba Latvijā sniedza 5% (jūlijā: 8%), bet kritisku – 58% (jūlijā: 59%).
- Vērtējot **valdības sniegumu**, atzinīgu attieksmi 2016.gada augustā pauda 17% respondentu (jūlijā: 20%). Kritiski noskaņoti bija 3/4 (75%) respondentu (jūlijā: 72%). Mēneša laikā Valdības darba vērtējuma indekss ir samazinājies no -36 līdz -40, tomēr tas ir augstāks nekā jūnijā novērotais rādītājs (-45).

Kopējais sabiedrības noskaņojums

Kopējā noskaņojuma INDEKSS

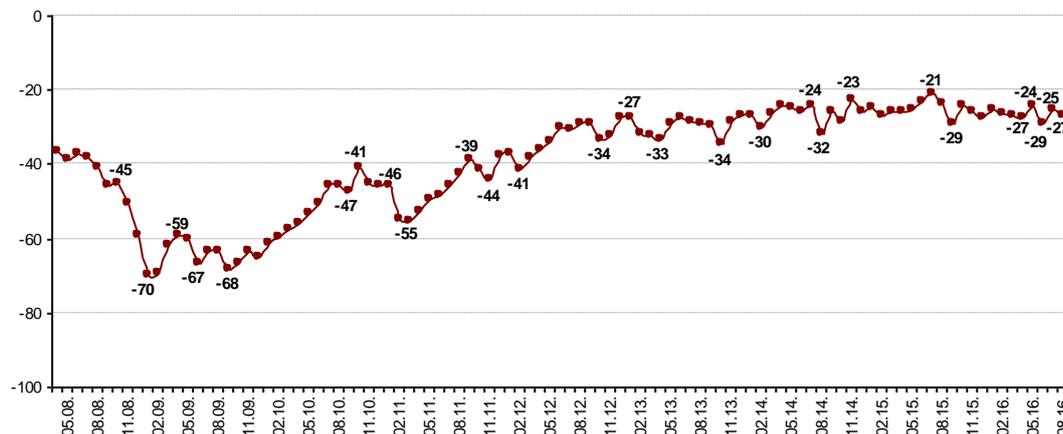

Visi respondenti

Saskaņā ar „Baltic International Bank Latvijas barometra” datiem 2016.gada augustā iedzīvotāju noskaņojums ir nedaudz pasliktinājies: Kopējā noskaņojuma indekss ir samazinājies no -19 jūlijā līdz -20 augustā.

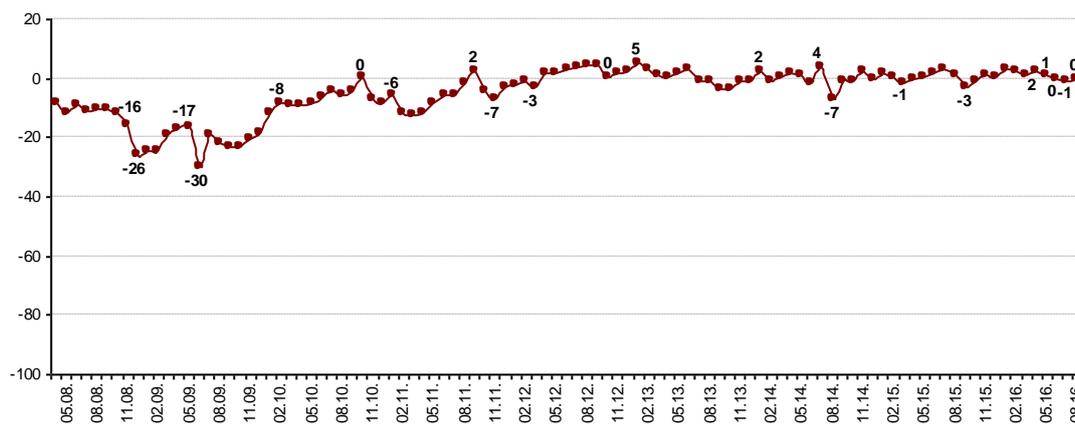
Tagadnes un nākotnes vērtējums

Tagadnes vērtējuma INDEKSS

Visi respondenti

Nākotnes vērtējuma INDEKSS

Visi respondenti

Analizējot datus, vērojams, ka Tagadnes vērtējuma indekss mēneša laikā ir samazinājies par diviem punktiem (no -25 līdz -27), bet Nākotnes vērtējuma indekss ir pakāpies par vienu punktu (no -1 līdz 0).

Kopējā noskaņojuma indekss ir aprēķināts, balstoties uz „Baltic International Bank Latvijas barometra” iegūtajiem rādītājiem par iedzīvotāju attieksmi pret kopējo situāciju Latvijā, valdības darbu, ekonomikas stāvokli un tā attīstības tendencēm, darba iespējām, kā arī iedzīvotāju materiālā stāvokļa pašvērtējumu. Kopējā noskaņojuma indekss ir iegūts no 8 apakšindeksiem, kas detalizētāk analizēti tālāk materiālā. Indekss var svārstīties no +100 (visi vērtējumi pozitīvi) līdz -100 (visi vērtējumi negatīvi).

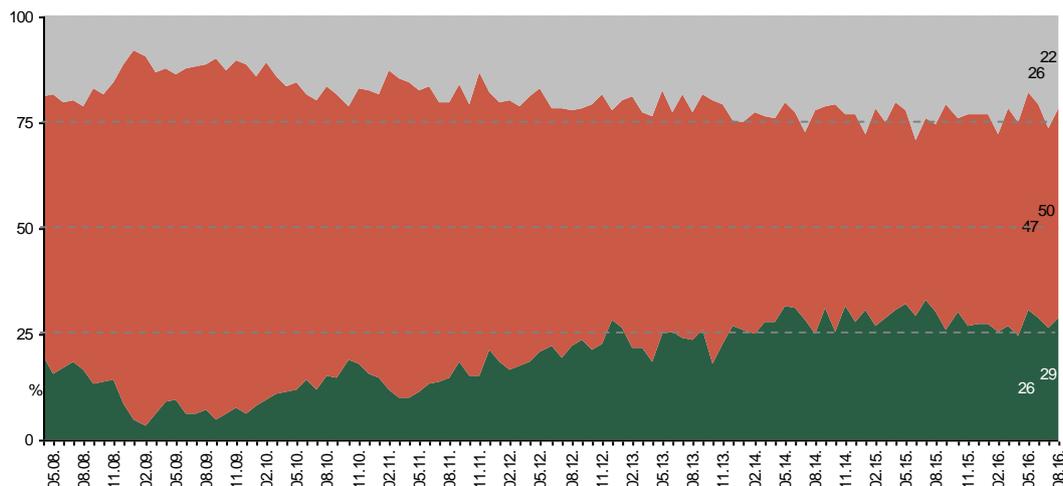
Tagadnes vērtējuma indekss tiek aprēķināts kā vidējais rādītājs no 6 apakšindeksiem (kopējās situācijas attīstības vērtējuma, pašreizējā ekonomikas stāvokļa vērtējuma, ekonomikas stāvokļa izmaiņu virziena vērtējuma, pašreizējā ģimenes materiālā stāvokļa vērtējuma, darba izredžu vērtējuma un valdības darba vērtējuma indeksa). Nākotnes vērtējuma indekss tiek aprēķināts kā vidējais rādītājs no 2 apakšindeksiem (Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstības prognozes un ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognozes).

Kopējās situācijas attīstības vērtējums

Vai, Jūsaprāt, situācija Latvijā kopumā attīstās pareizā vai nepareizā virzienā?

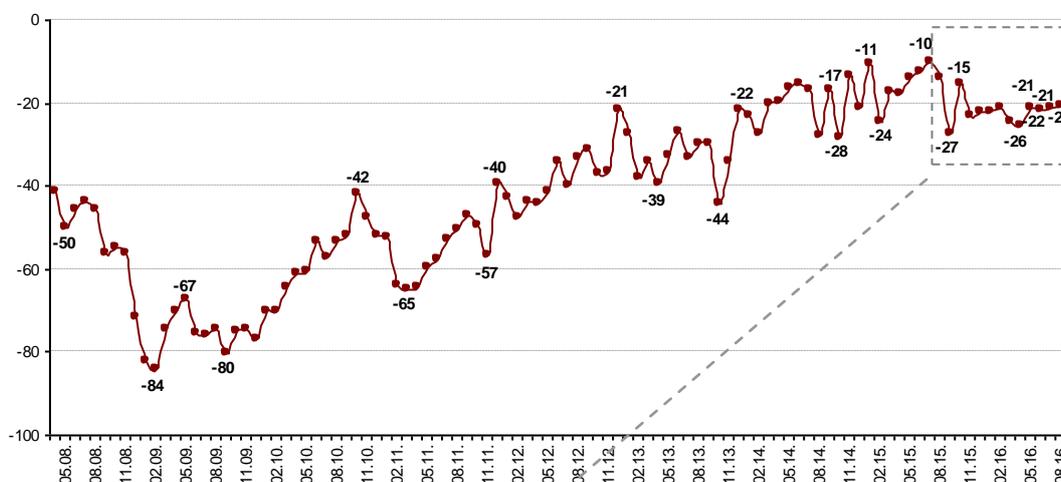
Grūti pateikt
Nepareizā
Pareizā

Visi respondenti

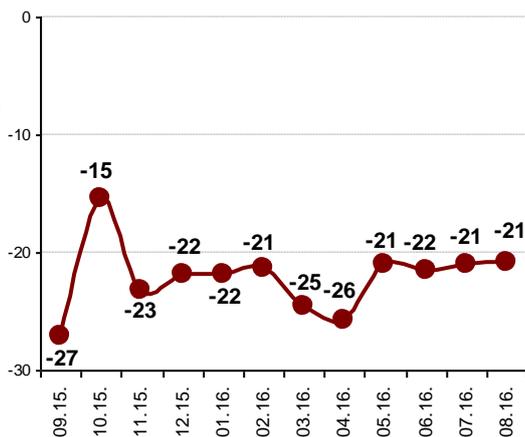
Kopējās situācijas attīstības vērtējuma INDEKSS

Visi respondenti

Kopējās situācijas attīstības vērtējuma INDEKSS (09.2015.-08.2016.)

Visi respondenti

2016.gada augustā respondenti biežāk nekā pirms mēneša pauda viedokli, ka situācija Latvijā kopumā attīstās pareizā virzienā (jūlijā: 26%, augustā: 29%). To, ka situācija attīstās nepareizi, 2016.gada augustā norādīja 50% respondentu (jūlijā: 47%). Kopējās situācijas attīstības vērtējuma indekss mēneša laikā nav mainījies (gan jūlijā, gan augustā tas bija -21).

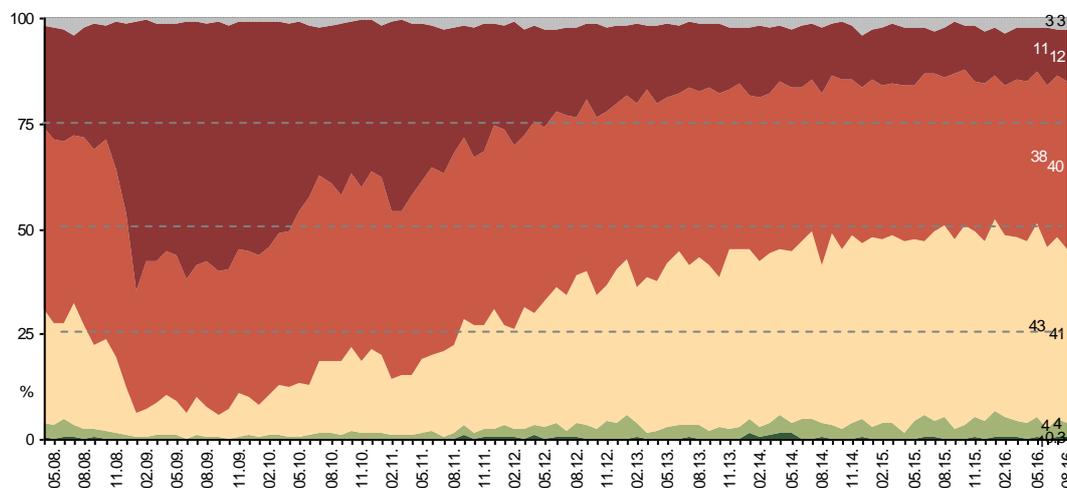
Latvijas ekonomikas stāvokļa vērtējums

Pašreizējā Latvijas ekonomiskā stāvokļa vērtējums

Kā Jūs novērtētu pašreizējo Latvijas ekonomikas stāvokli? Vai, Jūsaprāt, tas ir...

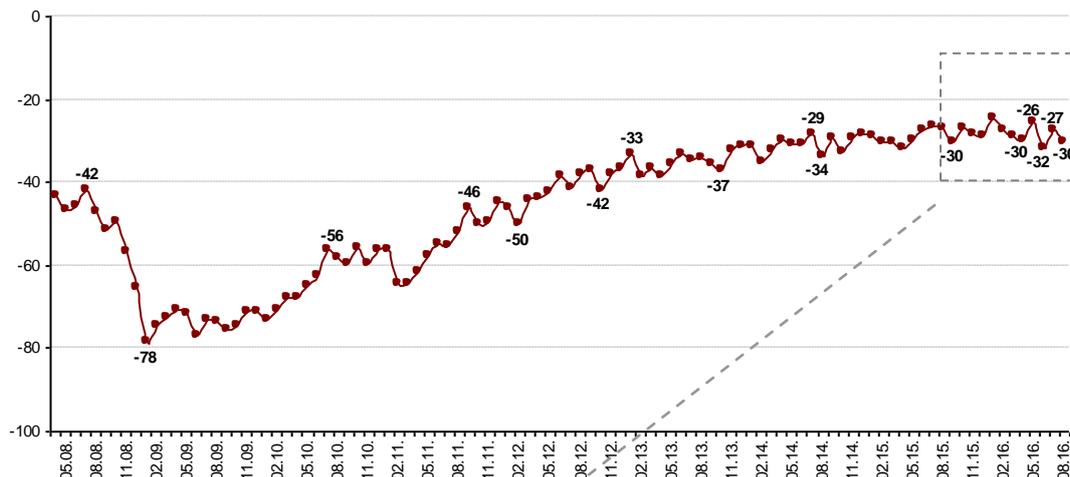
- Grūti pateikt
- Ļoti slikts
- Drīzāk slikts
- Viduvējs
- Drīzāk labs
- Ļoti labs

Visi respondenti

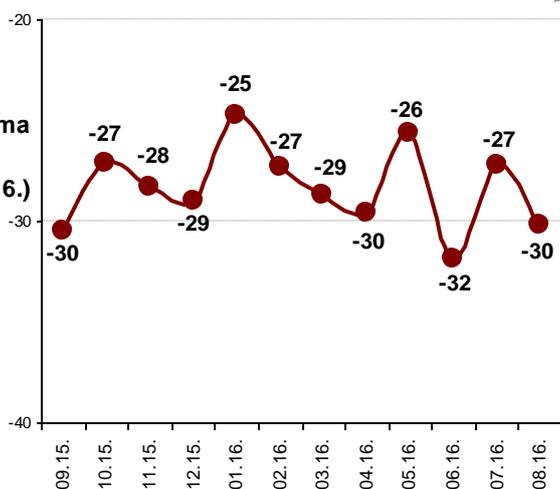
Pašreizējā ekonomikas stāvokļa vērtējuma INDEKSS

Visi respondenti

Pašreizējā ekonomikas stāvokļa vērtējuma INDEKSS (09.2015.-08.2016.)

Visi respondenti

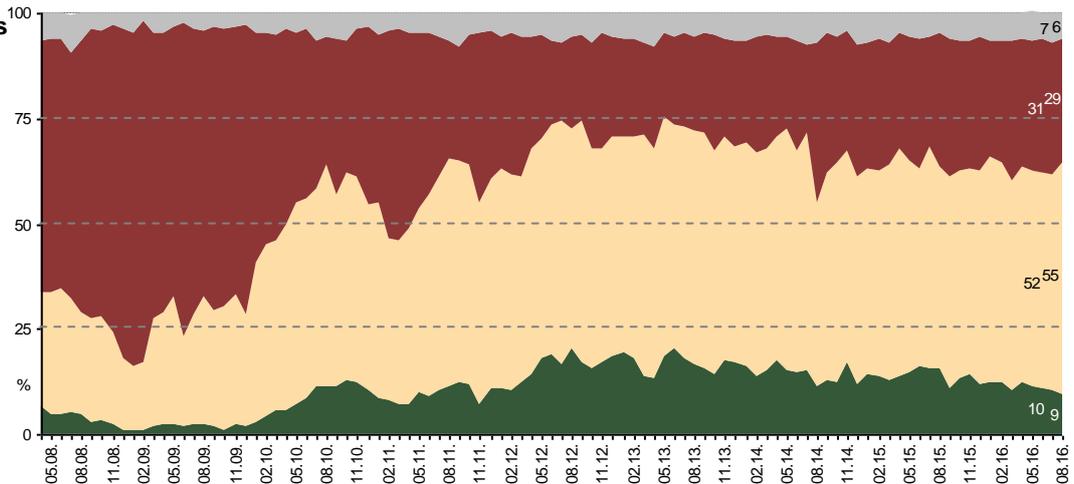

Mēneša laikā ir pasliktinājies pašreizējā Latvijas ekonomikas stāvokļa vērtējums: indekss no -27 jūlijā ir samazinājies līdz -30 augustā. Pozitīvi pašreizējo Latvijas ekonomikas stāvokli vērtēja 4% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju (jūlijā: 5%), bet negatīvi – 52% (jūlijā: 49%). Par „viduvēju” Latvijas ekonomikas stāvokli 2016.gada augustā uzskatīja 41% respondentu (jūlijā: 43%).

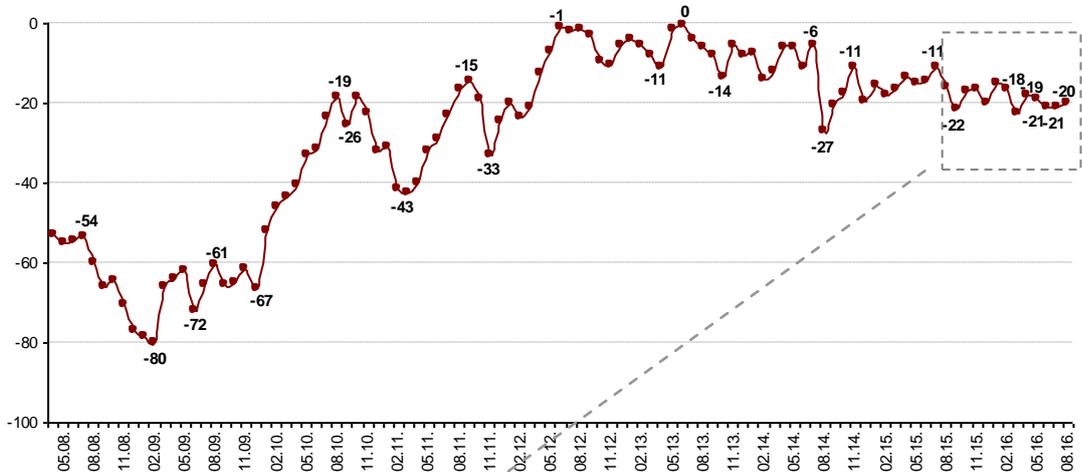
Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņu vērtējums

Vai, Jūsaprāt, Latvijas ekonomikas situācija šobrīd kopumā uzlabojas, nemainās vai arī pasliktinās?

- Grūti pateikt
- Pasliktinās
- Nemainās
- Uzlabojas

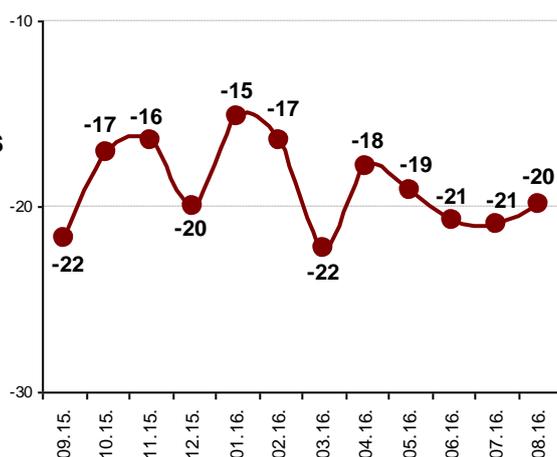

Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņu virziena INDEKSS

Visi respondenti

Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņu virziena INDEKSS (09.2015.-08.2016.)

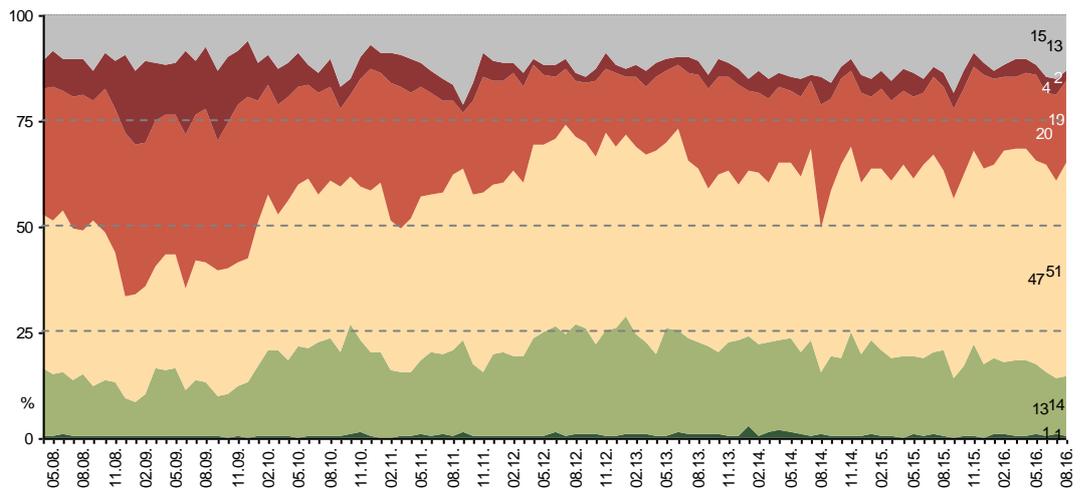
Visi respondenti

Lūgti novērtēt Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņas, 9% pētījuma dalībnieku atzina, ka situācija uzlabojas (jūlijā: 10%). To, ka, viņuprāt, situācija šobrīd pasliktinās, atzīmēja 29% (jūlijā: 31%), bet 55% uzskatīja, ka tā nemainās (jūlijā: 52%). Salīdzinot 2016.gada jūlija un augusta aptauju datus, jāsecina, ka Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņu virziena indekss augustā ir nedaudz uzlabojies (jūlijā: -21, augustā: -20).

Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstības prognoze

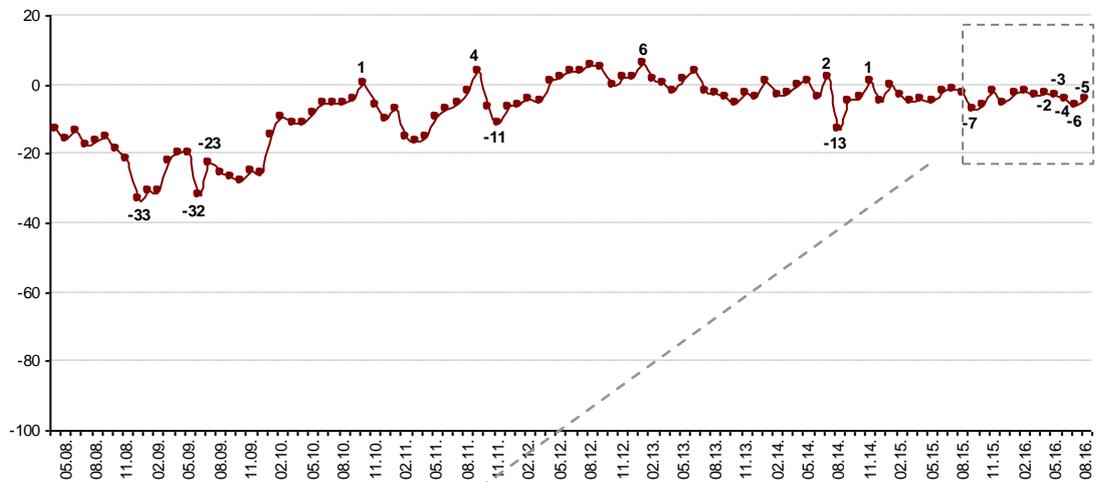
Domājot par Latvijas ekonomikas stāvokli pēc 12 mēnešiem, vai, salīdzinot ar pašreizējo situāciju, tas, Jūsuprāt, visdrīzāk būs...

- Grūti pateikt
- Ievērojami pasliktinājies
- Drīzāk pasliktinājies
- Nebūs mainījies
- Nedaudz uzlabojies
- Ievērojami uzlabojies

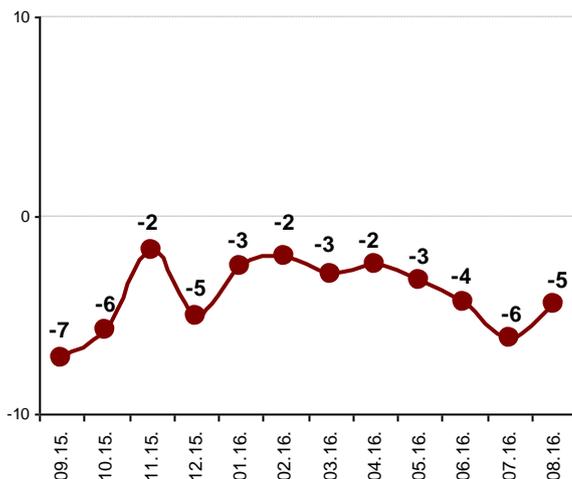
Visi respondenti

Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstības prognozes INDEKSS

Visi respondenti

Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstības prognozes INDEKSS (09.2015.-08.2016.)

Visi respondenti

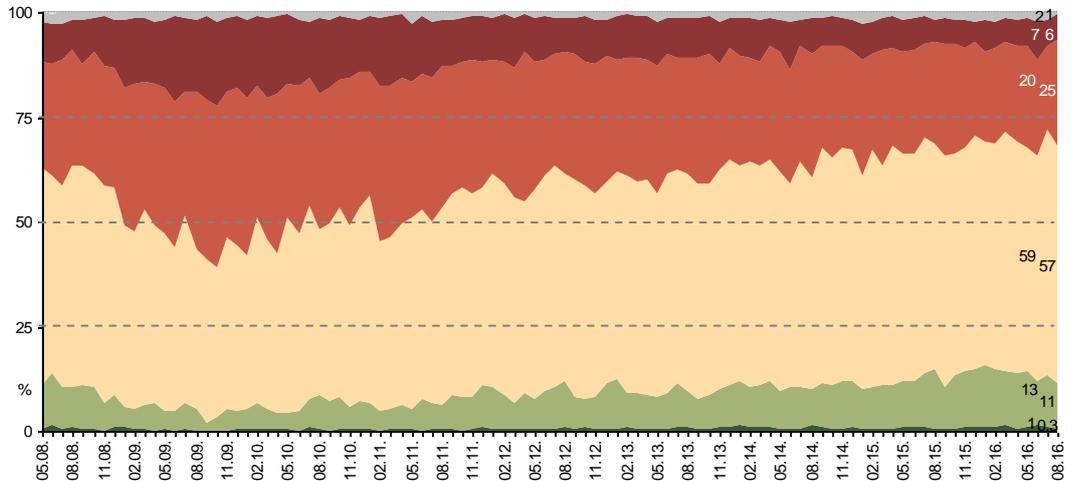
Kopumā 15% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju 2016.gada augustā atbildēja, ka, viņuprāt, pēc gada Latvijas ekonomikas stāvoklis būs uzlabojies (jūlijā tā domāja 14%). Skeptiski noskaņoti bija 21% respondentu (jūlijā: 24%). Vairākums (51%) pētījuma dalībnieku pauda viedokli, ka pēc gada nekas nebūs mainījies (jūlijā: 47%). Mēneša laikā Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstības prognozes indekss ir nedaudz pakāpies (no -6 līdz -5).

Ģimenes materiālā stāvokļa vērtējums

Pašreizējā ģimenes materiālā stāvokļa vērtējums

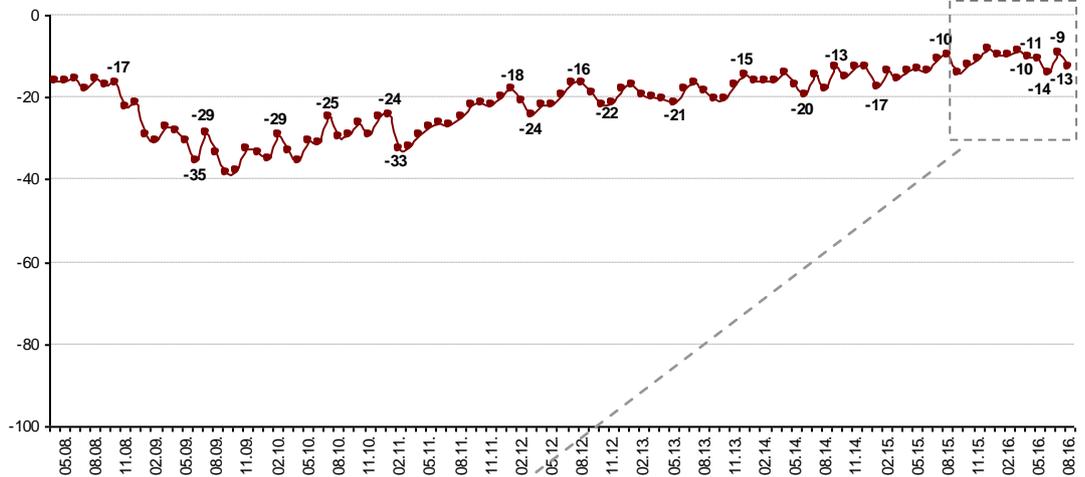
Kā Jūs novērtētu savu/ savas ģimenes pašreizējo finansiālo stāvokli? Vai, Jūsaprāt, tas ir...

- Grūti pateikt
- Loti slikts
- Drīzāk slikts
- Viduvējs
- Drīzāk labs
- Loti labs

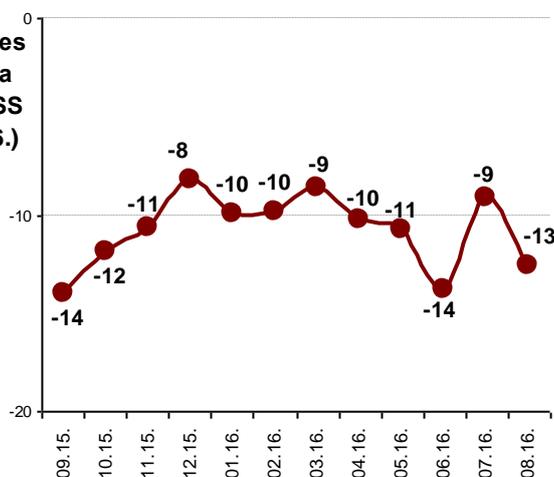
Visi respondenti

Pašreizējā ģimenes materiālā stāvokļa vērtējuma INDEKSS

Visi respondenti

Pašreizējā ģimenes materiālā stāvokļa vērtējuma INDEKSS (09.2015.-08.2016.)

Visi respondenti

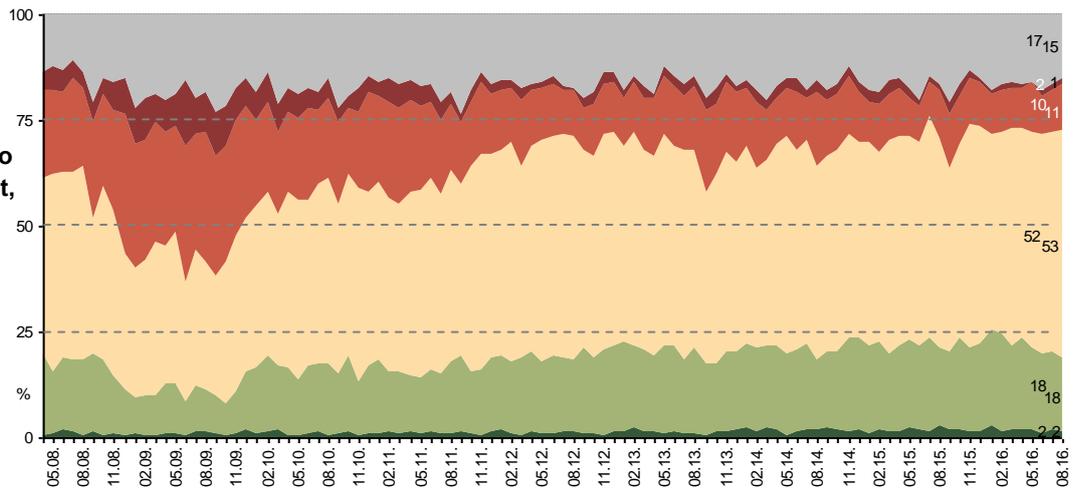
Aptaujas dati liecina, ka aptuveni 1/10 (11%) respondentu 2016.gada augustā bija apmierināti ar savas ģimenes pašreizējo materiālo stāvokli (jūlijā: 14%). Kritisku vērtējumu ģimenes materiālajai situācijai sniedza 31% respondentu (jūlijā: 27%). Vairāk nekā puse (57%) ģimenes materiālo stāvokli atzina par „viduvēju” (jūlijā: 59%). Pēc kāpuma jūlijā, augustā Pašreizējā ģimenes materiālā stāvokļa vērtējuma indekss ir samazinājies līdz -13. Tiesa, pirms diviem mēnešiem jūnijā tas bija vēl zemāks (-14).

Ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognoze

Domājot par Jūsu un Jūsu ģimenes materiālo stāvokli pēc 12 mēnešiem, vai, salīdzinot ar pašreizējo situāciju, tas, Jūsaprāt, visdrīzāk būs...

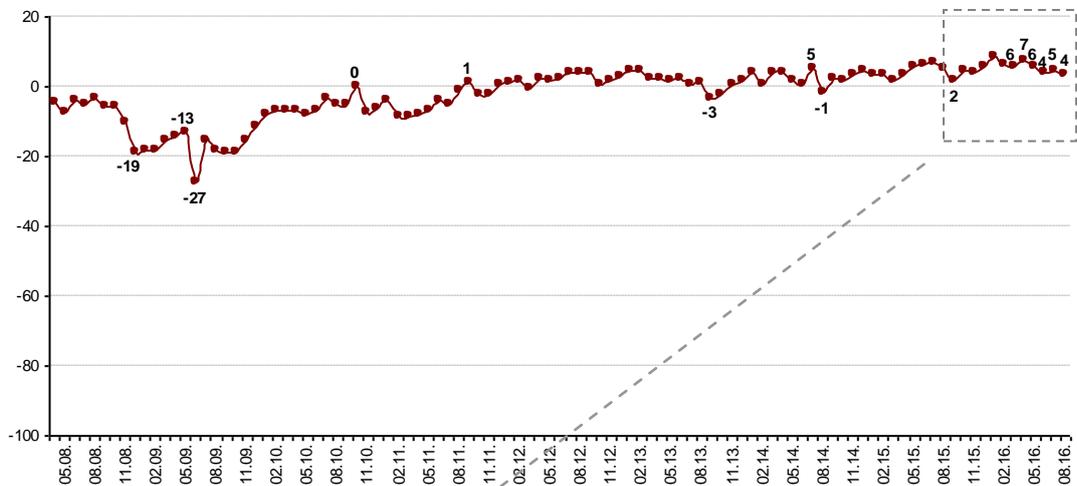
- Grūti pateikt
- Ievērojami pasliktinājies
- Drīzāk pasliktinājies
- Nebūs mainījies
- Nedaudz uzlabojies
- Ievērojami uzlabojies

Visi respondenti

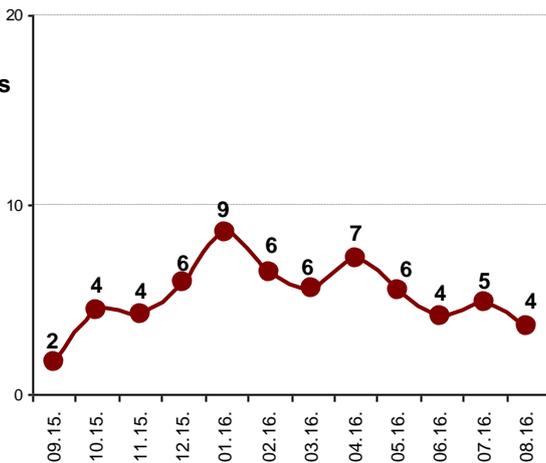
Ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognozes INDEKSS

Visi respondenti

Ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognozes INDEKSS (09.2015.-08.2016.)

Visi respondenti

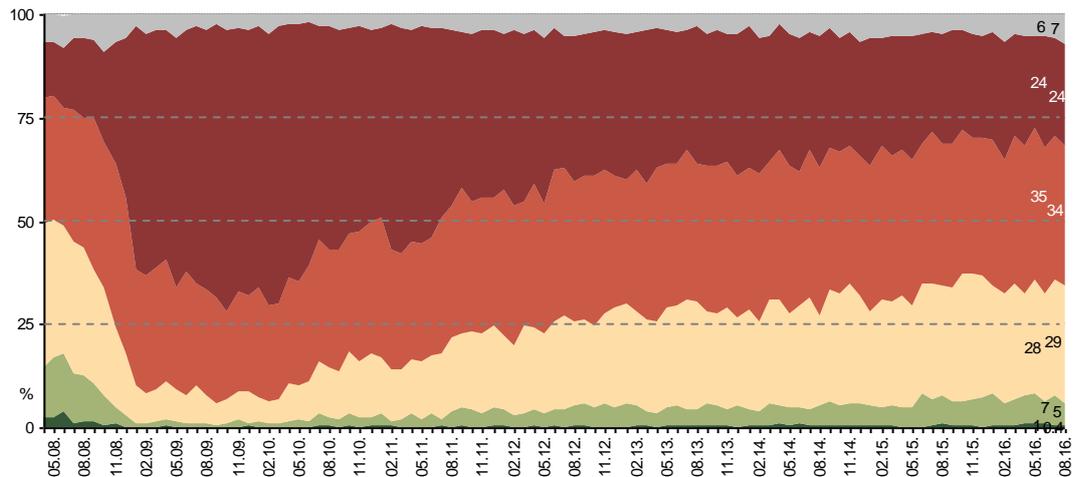
Prognozējot, kā pēc gada būs mainījies viņu ģimenes materiālā situācija, optimistiskas prognozes 2016.gada augustā pauda 20% pētījuma dalībnieku (jūlijā: 20%). Uzskatu, ka pēc gada situācija būs pasliktinājusies, pauda 12% pētījuma dalībnieku (jūlijā: 12%). Visbiežāk (53%) respondenti norādīja, ka situācija nebūs mainījies (jūlijā: 52%). Salīdzinot 2016.gada jūlija un augusta aptauju rezultātus, var secināt, ka Ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognozes indekss mēneša laikā ir nedaudz pasliktinājies (jūlijā: +5, augustā: +4).

Iespēju atrast labu darbu vērtējums

Kādas, Jūsaprāt, šobrīd kopumā ir iespējas Latvijā atrast labu darbu? Vai, Jūsaprāt, tās ir...

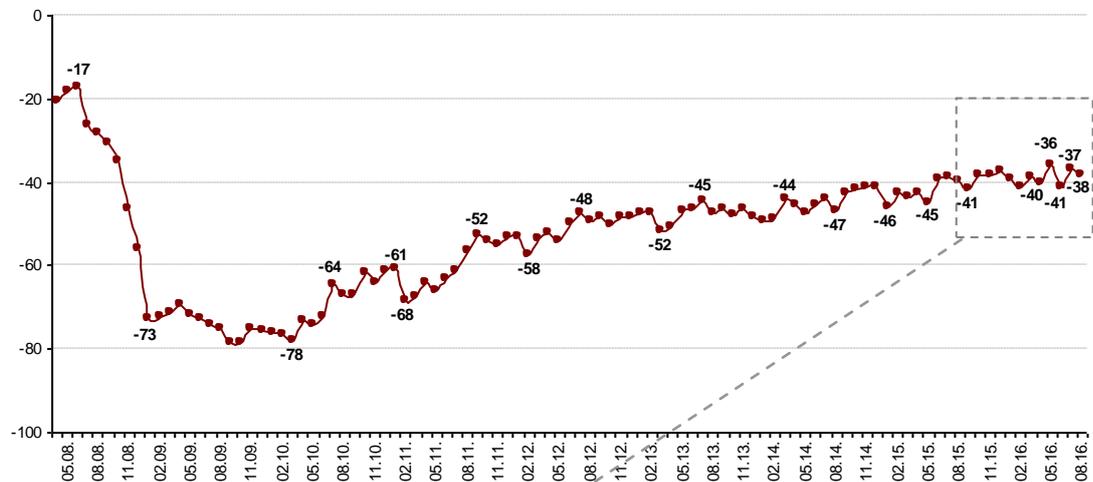
- Grūti pateikt
- Ļoti sliktas
- Drīzāk sliktas
- Viduvējas
- Drīzāk labas
- Ļoti labas

Visi respondenti

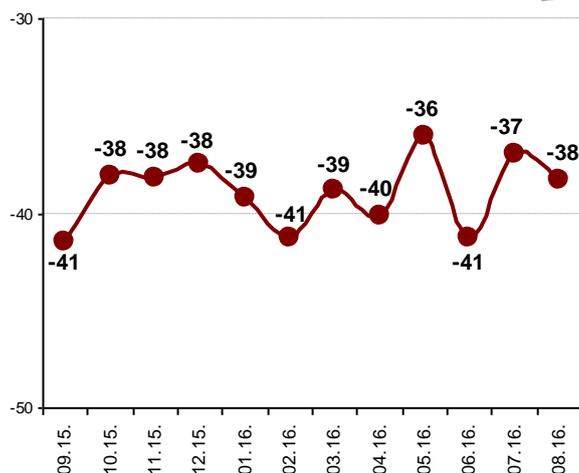
Darba izredžu vērtējuma INDEKSS

Visi respondenti

Darba izredžu vērtējuma INDEKSS (09.2015.-08.2016.)

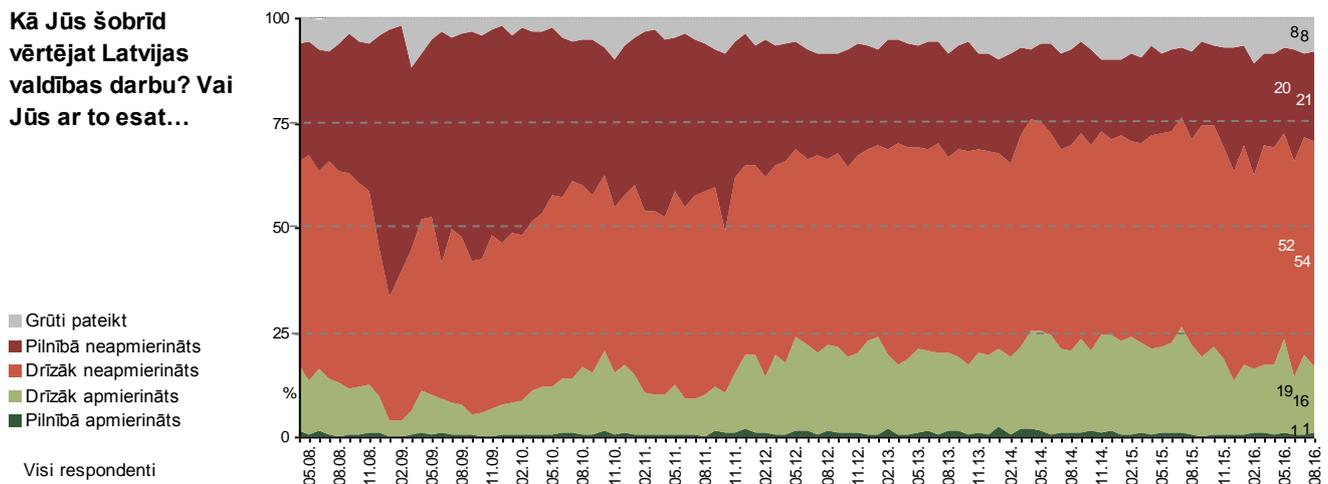
Visi respondenti

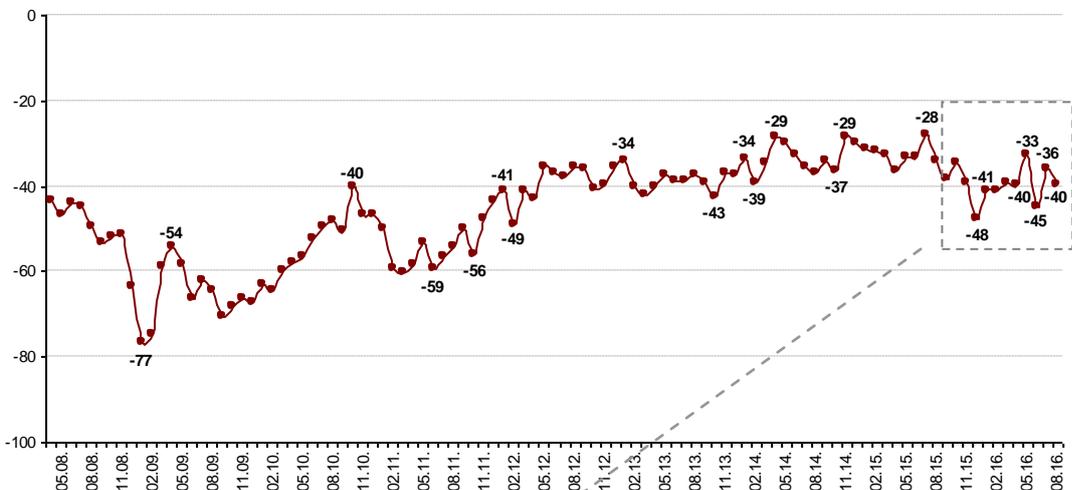
Vērtējot izredzes atrast labu darbu Latvijā, 5% respondentu 2016.gada augustā tās atzina par labām (jūlijā: 8%), bet par sliktām tās uzskatīja 58% pētījuma dalībnieku (jūlijā: 59%). Aptuveni trešdaļa (29%) atbildēja, ka iespējas atrast labu darbu Latvijā ir „viduvējas” (jūlijā: 28%). Jāpiebilst, ka mēneša laikā Darba izredžu vērtējuma indekss ir nedaudz pasliktinājies (jūlijā: -37, augustā: -38). Tiesa, pirms diviem mēnešiem tas bija vēl zemāks (-41).

Valdības darba vērtējums

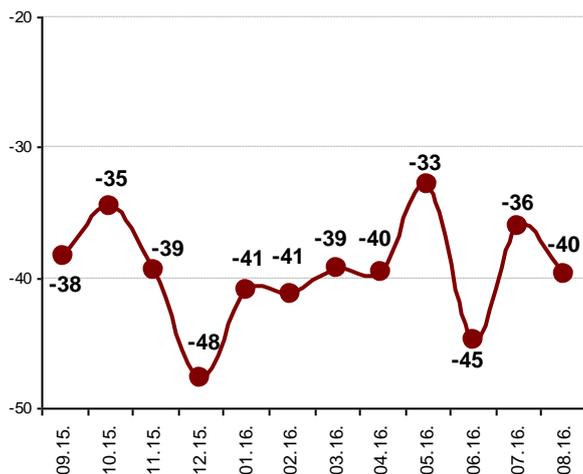
Kā Jūs šobrīd vērtējat Latvijas valdības darbu? Vai Jūs ar to esat...

Valdības darba vērtējuma INDEKSS

Valdības darba vērtējuma INDEKSS (09.2015.-08.2016.)

Lūgti sniegt vērtējumu valdības darbam, pozitīvi noskaņoti 2016.gada augustā bija 17% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju (jūlijā: 20%). Neapmierinātību ar valdības sniegumu pauda 75% respondentu (jūlijā: 72%). Mēneša laikā Valdības darba vērtējuma indekss ir samazinājies no -36 līdz -40, tomēr tas ir augstāks nekā jūnijā novērotais rādītājs (-45).

II DAĻA – EIROPAS SAVIENĪBAS FONDI

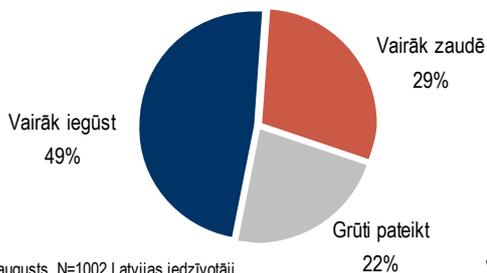
Galvenie rezultāti

2016.gada augustā veiktās aptaujas ietvaros respondentiem tika uzdoti jautājumi par Eiropas Savienības fondiem. Saskaņā ar pētījuma rezultātiem aptaujas dalībnieki biežāk uzskatīja, ka Latvija vairāk iegūst, nekā zaudē no dalības Eiropas Savienībā. Visbiežāk par ieguvumu no Eiropas Savienības fondu pieejamības atzīta vides, autoceļu, komunālo pakalpojumu, transporta un citas infrastruktūras uzlabošana. Savukārt par labumu, ko no fondiem ir izjutis pats respondents, visbiežāk uzskatīta pilsētas/ novada infrastruktūras uzlabošana.

- Kā jau tika minēts, 2016.gada augustā respondenti biežāk pauda viedokli, ka **Latvija no dalības Eiropas Savienībā** vairāk iegūst (49%) nekā zaudē (29%). Jāpiebilst, ka šāds uzskats 2016.gadā ir pausts biežāk nekā 2013. un 2014.gadā (2013.: 37%, 2014.: 35%, 2016.: 49%).
- Vērtējot, kādi ir trīs **galvenie ieguvumi no ES fondu finansējuma pieejamības Latvijā**, visbiežāk respondenti minēja vides, autoceļu, komunālo pakalpojumu, transporta un citas infrastruktūras uzlabošanu (57%). Salīdzinoši bieži norādīts arī, ka ar ES fondiem ir palīdzēts uzlabot ekonomisko situāciju kopumā (32%) un ir palīdzēts attīstīt Latvijas lauksaimniecību (32%). Jāatzīmē, ka minētās jomas 2016.gadā ir nosauktas biežāk nekā pirms trīs gadiem.
- Lūgti norādīt, kādu **labumu no ES fondu pieejamības viņi ir izjutuši paši personīgi**, visbiežāk aptaujātie Latvijas iedzīvotāji atzina, ka viņu pilsētā/ novadā ir uzlabota infrastruktūra (44%). 37% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju atbildēja, ka nekādu labumu no ES fondu pieejamības nav izjutuši. Salīdzinot 2013. un 2016.gada aptauju rezultātus, jāsecina, ka 2016.gadā respondenti biežāk norādīja, ka viņu pilsētā/ novadā ir uzlabota infrastruktūra (2013.: 30%, 2016.: 44%), bet retāk nekā pirms trīs gadiem atzina, ka nekādu labumu no ES fondu pieejamības nav izjutuši (2013.: 47%, 2016.: 37%).
- Visbiežāk par **prioritāru jomu, kurā būtu jāiegulda vairāk Eiropas Savienības fondu līdzekļu**, atzīta veselības aprūpe (59%). Nākamās biežāk minētās jomas bija izglītība (40%), nodarbinātība (36%).
- Lūgti paust viedokli par **Eiropas Savienības fondu finansējumu Latvijai pēc 2020.gada**, gandrīz trešdaļa (32%) respondentu piekrita tam, ka „*Latvijai Eiropas Savienības nauda vēl būs pieejama līdz 2020.gadam*”. Uzskatu, ka „*pēc 2020.gada Latvijai būs jāatdod nauda, ko tā saņēmusi no Eiropas Savienības*”, pauda 17%, bet 16% atzina, ka „*pēc 2020.gada Latvija vairāk ES fondos iemaksās, nekā saņems*”.
- Jautāti, kur **Latvijai pirmām kārtām jāmeklē finansējums savas attīstības nodrošināšanai pēc 2020.gada**, visbiežāk (31%) respondenti minēja ārvalstu investīcijas, kas jāsāk piesaistīt jau tagad, bet 22% uzskatīja, ka līdzekļi jāmeklē Latvijas valsts budžetā.

Latvijas dalības Eiropas Savienībā vērtējums

Vai, Jūsaprāt, Latvija no dalības Eiropas Savienībā vairāk iegūst (piemēram, maksājumi no dažādiem ES fondiem) vai vairāk zaudē (piem., iemaksas ES budžetā, citi ar dalību ES tieši saistīti maksājumi)?

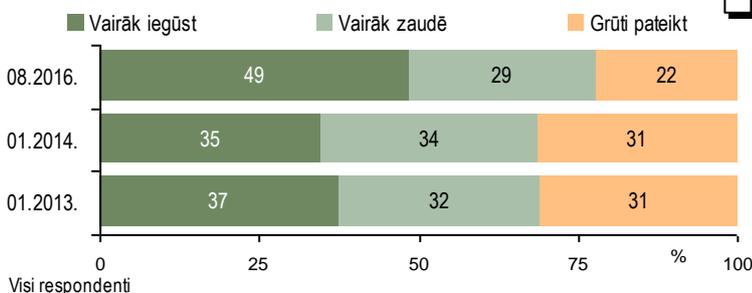
2016.gada 6.augusts-16.augusts, N=1002 Latvijas iedzīvotāji

Salīdzinot 2013., 2014. un 2016.gada aptauju datus, vērojams, ka šogad respondenti ievērojami biežāk atzina, ka Latvija no dalības Eiropas Savienībā vairāk iegūst (2013.: 37%, 2014.: 35%, 2016.: 49%).

2016.gada augustā veiktās aptaujas dati liecina, ka gandrīz puse (49%) respondentu uzskatīja, ka Latvija no dalības Eiropas Savienībā vairāk iegūst. Viedokli, ka Latvija vairāk zaudē, pauda 29% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju. Jāpiebilst, ka 22% pētījuma dalībnieku nebija konkrēta viedokļa šajā jautājumā.

Vai, Jūsaprāt, Latvija no dalības Eiropas Savienībā vairāk iegūst (piemēram, maksājumi no dažādiem ES fondiem) vai vairāk zaudē (piem., iemaksas ES budžetā, citi ar dalību ES tieši saistīti maksājumi)?

2013, 2014. un 2016.gada aptauju datu salīdzinājums

Pozitīvie un negatīvie Eiropas fondu līdzekļu pieejamības aspekti

Kas, Jūsaprāt, ir 3 galvenie ieguvumi no ES fondu finansējuma pieejamības Latvijā?

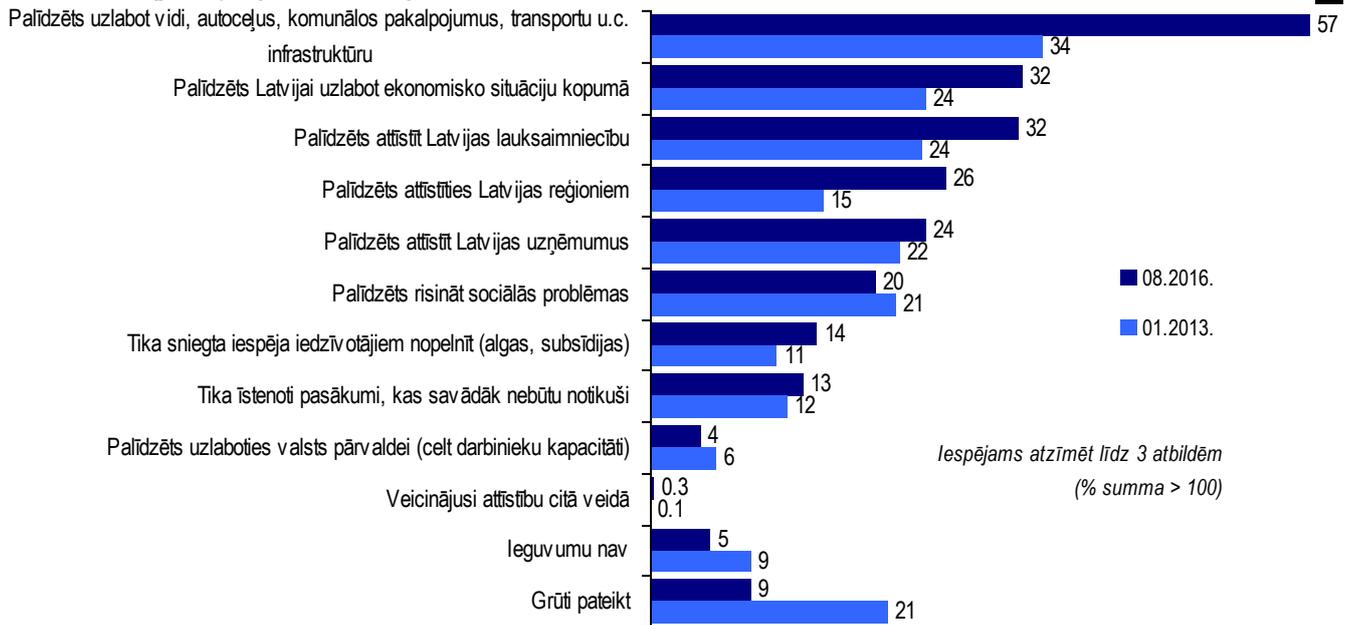

*Kategorijā "Veicināja attīstību citā veidā" ietilpst: "darbs citās Eiropas valstīs" (minēts 1 reizi); "kursi nodarbinātības biroja" (minēts 1 reizi); "palīdz lietās, kurās valstij nepietiek naudas, piemēram, izglītības programmas" (minēts 1 reizi).

Lūgti raksturot trīs galvenos ieguvumus no ES fondu finansējuma pieejamības Latvijā, visbiežāk respondenti norādīja, ka ir palīdzēts uzlabot vidi, komunālos pakalpojumus un citu infrastruktūru (57%). Aptuveni trešdaļa aptaujāto Latvijas iedzīvotāju atbildēja, ka ar ES fondiem Latvijai ir palīdzēts uzlabot ekonomisko situāciju kopumā (32%) un attīstīt Latvijas lauksaimniecību (32%). Citi ieguvumi minēti retāk. Jāatzīmē, ka 5% respondentu uzskatīja, ka ieguvumu nav.

Kas, Jūsaprāt, ir 3 galvenie ieguvumi no ES fondu finansējuma pieejamības Latvijā?

2013. un 2016.gada aptauju datu salīdzinājums

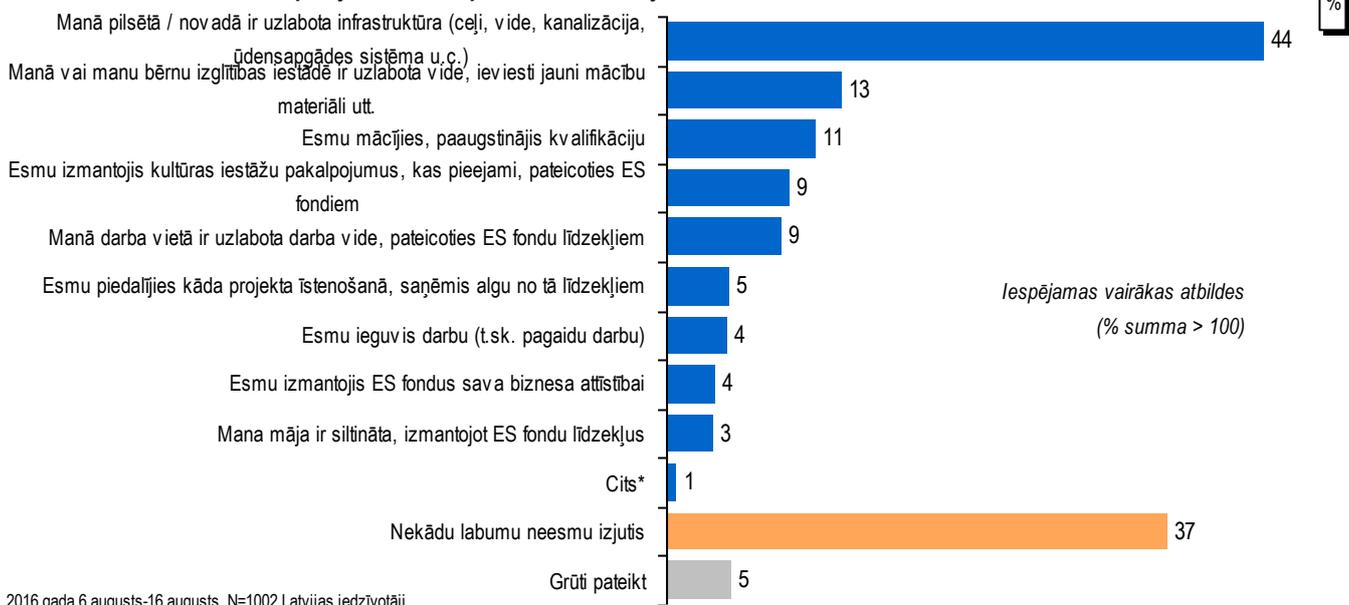

Visi respondenti

Iespējams atzīmēt līdz 3 atbildēm
(% summa > 100)

2013. un 2016.gada aptauju datu salīdzinājums liecina, ka 2016.gadā biežāk nekā pirms trīs gadiem respondenti uzskatīja, ka ES fondu pieejamība ir palīdzējusi Latvijā uzlabot vidi, komunālos pakalpojumus un citu infrastruktūru (2013.: 34%, 2016.: 57%), uzlabot ekonomisko situāciju kopumā (2013.: 24%, 2016.: 32%), attīstīt Latvijas lauksaimniecību (2013.: 24%, 2016.: 32%), attīstīt reģionus (2013.: 15%, 2016.: 26%), kā arī sniegusi iespēju Latvijas iedzīvotājiem nopelnīt (2013.: 11%, 2016.: 14%).

Kādu labumu no ES fondu pieejamības Jūs personiski esat izjutis?

2016.gada 6.augusts-16.augusts, N=1002 Latvijas iedzīvotāji

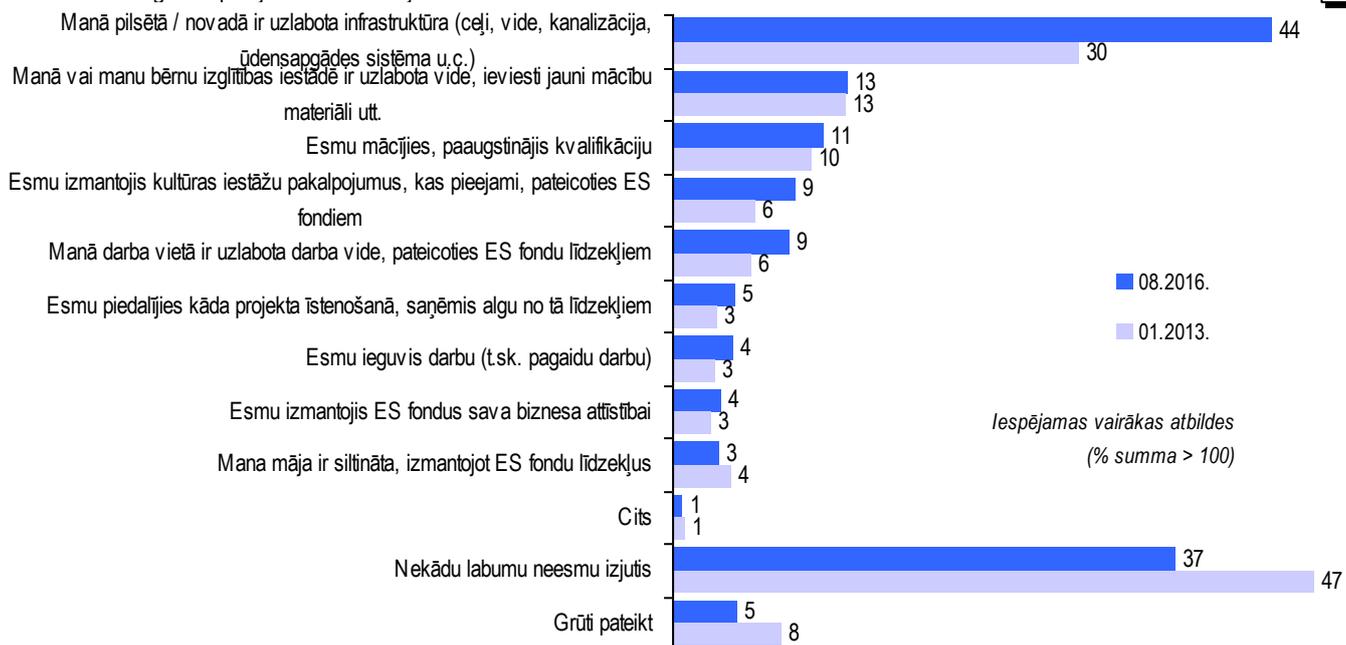
Iespējamas vairākas atbildes
(% summa > 100)

*Kategorijā "Cits" ietilpst: "subsīdiju maksājumi par zemi" (minēts 2 reizes); "bērni ceļo" (minēts 1 reizi); "jauni, tīri vilcieni" (minēts 1 reizi); "lauku īpašumi - ES fondu palīdzēja" (minēts 1 reizi); "naudas atbalsts - lauksaimniecībai" (minēts 1 reizi); "saņēmu atbalsta maksājumu zivsaimniecībā" (minēts 1 reizi); "trūcīgo pakas no ES" (minēts 1 reizi).

Jautāti, kādu labumu no ES fondu pieejamības viņi ir izjutuši paši personīgi, visbiežāk respondenti atbildēja, ka viņu pilsētā/novadā ir uzlabota infrastruktūra (44%). Citi ieguvumi nosaukti ievērojami retāk. Jāpiebilst, ka 37% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju atzina, ka nekādu labumu no ES fondu pieejamības nav izjutuši.

Kādu labumu no ES fondu pieejamības Jūs personiski esat izjutis?

2013. un 2016.gada aptauju datu salīdzinājums

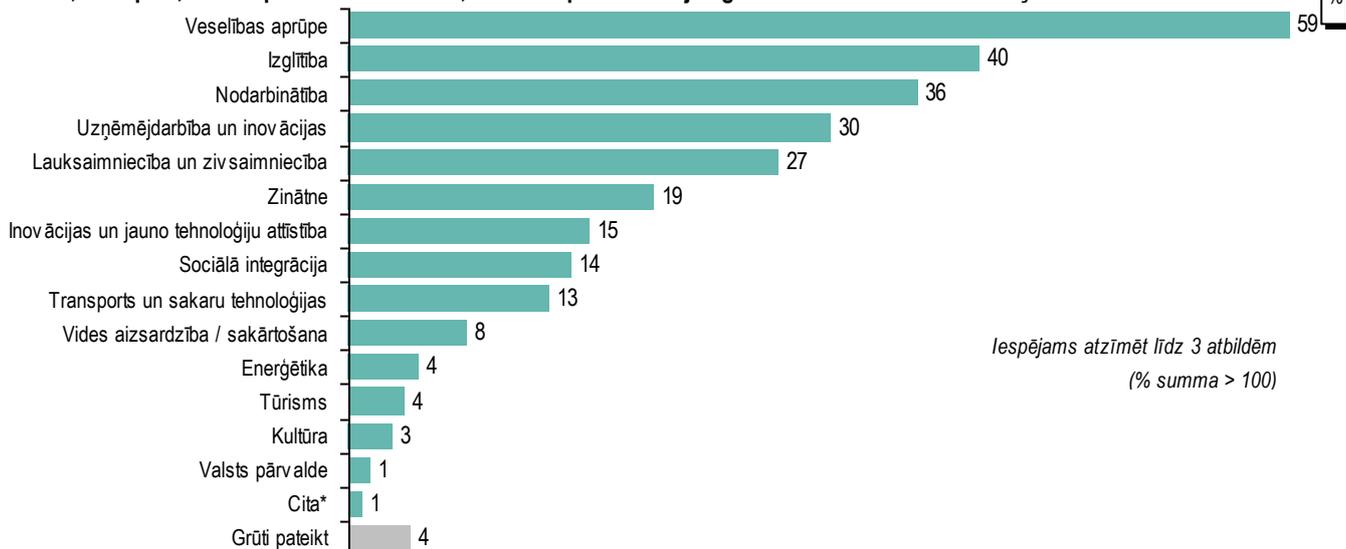

Visi respondenti

Salīdzinot 2013. un 2016.gada aptauju rezultātus, jāsecina, ka 2016.gadā respondenti biežāk norādīja, ka viņu pilsētā/ novadā ir uzlabota infrastruktūra (2013.: 30%, 2016.: 44%), bet retāk nekā pirms trīs gadiem atzina, ka nekādu labumu no ES fondu pieejamības nav izjutuši (2013.: 47%, 2016.: 37%).

Uzskati par Eiropas fondu līdzekļu piešķiršanu dažādām jomām

Kuras, Jūsuprāt, būtu 3 prioritārās nozares, kurās turpmāk būtu jāiegulda vairāk ES fondu līdzekļu?

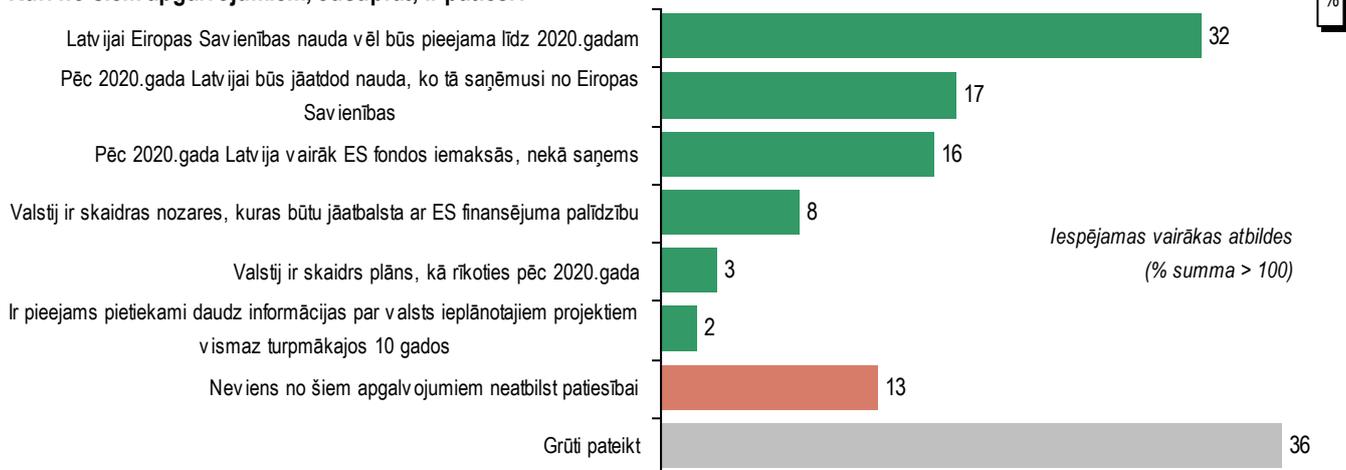
2016.gada 6.augusts-16.augusts, N=1002 Latvijas iedzīvotāji

*Kategorijā "Cita" ietilpst: "ceļi" (minēts 4 reizes); "aizsardzība" (minēts 1 reizi); "cilvēku dzīves apstākļu uzlabošana" (minēts 1 reizi); "drošība" (minēts 1 reizi); "korupcijas apkarošana" (minēts 1 reizi); "reģionālā attīstība" (minēts 1 reizi).

Lūgti norādīt, kurās trīs nozarēs būtu jāiegulda vairāk ES fondu līdzekļu, visbiežāk aptaujas dalībnieki minēja veselības aprūpi (59%). Salīdzinoši bieži nosaukta arī izglītība (40%), nodarbinātība (36%), uzņēmējdarbība un inovācijas (30%), kā arī lauksaimniecība un zivsaimniecība (27%). Citas jomas minēja mazāk nekā 1/5 respondentu.

Uzskati par Eiropas Savienības finansējumu Latvijai pēc 2020.gada

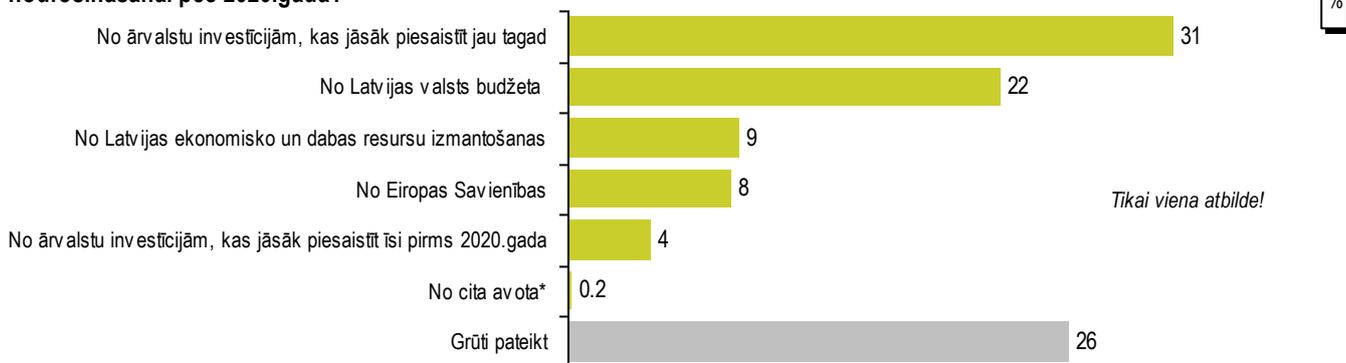
Kuri no šiem apgalvojumiem, Jūsaprāt, ir patiesi?

2016.gada 6.augusts-16.augusts, N=1002 Latvijas iedzīvotāji

Vērtējot dažādu apgalvojumu patiesumu, gandrīz trešdaļa (32%) respondentu piekrita tam, ka „Latvijai Eiropas Savienības nauda vēl būs pieejama līdz 2020.gadam”. Uzskatu, ka „pēc 2020.gada Latvijai būs jāatdod nauda, ko tā saņēmusi no Eiropas Savienības”, pauda 17%, bet 16% domāja, ka „pēc 2020.gada Latvija vairāk ES fondos iemaksās, nekā saņems”.

Pēdējos desmit gados Latvijas tautsaimniecības attīstība lielā mērā ir notikusi, pateicoties ES fondu finansējumam, kurš pēc 2020.gada Latvijai vairs nebūs pieejams. Kur, Jūsaprāt, būtu pirmām kārtām jāmeklē finansējums Latvijas attīstības nodrošināšanai pēc 2020.gada?

2016.gada 6.augusts-16.augusts, N=1002 Latvijas iedzīvotāji

*Kategorijā „No cita avota” ietilpst: „no ASV” (minēts 1 reizi); „no tiem, kas aizņēmas no ES” (minēts 1 reizi).

Jautāti, kur Latvijai pirmām kārtām jāmeklē finansējums savas attīstības nodrošināšanai pēc 2020.gada, visbiežāk (31%) respondenti minēja ārvalstu investīcijas, kas jāsāk piesaistīt jau tagad. 22% uzskatīja, ka līdzekļi jāmeklē Latvijas valsts budžetā, 9% par līdzekļu avotu atzina Latvijas ekonomisko un dabas resursu izmantošanu, 8% pauda viedokli, ka finansējums jāmeklē Eiropas Savienībā, bet 4% norādīja, ka vajadzētu izmantot ārvalstu investīcijas, kas jāsāk piesaistīt īsi pirms 2020.gada.

III DAĻA - EKSPERTU KOMENTĀRI PAR PĒTĪJUMA REZULTĀTIEM

Ilona Guļčaka, Baltic International Bank valdes priekšsēdētāja

Analizējot jaunākos Baltic International Bank Latvijas barometra rezultātus, vispirms jāsaka, ka pozitīvi vērtējams fakts, ka Latvijas iedzīvotāji novērtē ES fondu finansējuma labvēlīgo ietekmi, turklāt vairāk nekā puse iedzīvotāju uzskata, ka ir ES fondu finansējuma pozitīvo ietekmi ir izjutuši arī personiski.

Neskatoties uz to, ka ES fondu līdzekļi tiek plaši izmantoti dažādu tautsaimniecības nozaru attīstībā, publiskajā vidē izskanējušā informācija pārsvarā saistās ar ES fondu investīcijām infrastruktūrā, un tas tiešā veidā ir ietekmējis arī sabiedrības viedokli. Tādējādi vairāk nekā puse respondentu uzskata, ka ES finansējums ir bijis saistīts tieši ar infrastruktūras attīstību (57%), un tikai trešā daļa iedzīvotāju ir pamanījuši, ka ES fondu līdzekļi ir veicinājuši valsts kopējās ekonomiskās situācijas izaugsmi un lauksaimniecības sektora attīstību.

Pētījums liecina, ka sabiedrībā joprojām valda mīts, ka ES fondu finansējums ir pieejams sociālo jautājumu risināšanai – 59% respondentu uzskata, ka lielāks ES fondu līdzekļu apjoms būtu jāiegulda veselības aprūpē, 40% - izglītības sistēmas attīstībā un 36% - nodarbinātības veicināšanā.

Runājot par ES fondu līdzekļu pieejamību un valsts ekonomisko attīstību nākotnē, trešā daļa (32%) Latvijas iedzīvotāju ir informēti, ka šie līdzekļi būs pieejami tikai līdz 2020.gadam.

Vērā ņemams ir fakts, ka tikai 8% respondentu uzskata, ka valstij ir skaidras nozares, kuras būtu jāatbalsta ar ES finansējuma palīdzību, un tikai 3% domā, ka valstij ir skaidrs plāns, kā rīkoties pēc 2020.gada, kad valsts tautsaimniecības attīstība būs jāfinansē no citiem līdzekļiem.

Līdz 2020.gadam ir atlikuši tikai daži gadi, līdz ar to tieši šis ir īstais brīdis, kad Latvijas valdībai ciešā sadarbībā ar uzņēmējiem un citām iesaistītajām pusēm ir jādara viss iespējamais, gan lai veicinātu uzņēmējdarbību pašlaik, t.sk. izmantojot ES fondu līdzekļus, gan lai izveidotu tādu uzņēmējdarbības vidi, kas ir pietiekami konkurētspējīga, piesaistot ārvalstu investīcijas, kuras būs izšķiroši būtiskas Latvijas valsts ekonomiskajai attīstībai pēc 2020.gada.

Turklāt Baltic International Bank Latvijas barometra rezultāti liecina arī, ka Latvijas valdībai ir būtiska uzmanība jāpievērš komunikācijai, informējot plašu sabiedrību gan par līdz šim realizētajiem projektiem, gan arī tālākiem konkrētiem ES fondu līdzekļu izmantošanas plāniem. Un, protams, Latvijas attīstību veicinošiem instrumentiem pēc 2020.gada, kad ES fondu finansējums vairs nebūs pieejams.

Klāvs Sedlenieks, sociālantropologs

Izskatās, ka turpinās iepriekšējās stagnējošās tendences, iespējams, ar tendenci uz negatīvu attieksmi vairāk nekā uz pozitīvu. Vispārējais optimisms par pareizu attīstības virzienu ir beidzies 2013. gada maijā, ko acīmredzami var uzskatīt par krīzes beigām, kur strauja uzlabošanās vairs netika piedzīvota un ticība, ka attīstība notiks augšup, beidzās.

Kopš 2013. gada ievērojami pieaudzis viedoklis, ka Eiropas Savienības piešķirtie līdzekļi dod pozitīvu ieguldījumu gan pašā pieredzētajā pasaules daļā, gan Latvijā kopumā. Šeit skaidrojumi varētu būt divi. No vienas puses iespējams, ka tiešām šajā periodā bijuši pietiekami daudzi infrastruktūras objekti, kas ir tikuši pabeigti, tādējādi radot taustāmu pamatu optimismam. Tomēr iespējams arī, ka optimismu ietekmēja Lielbritānijas referendums un ar to saistītas bažas par iespējamo ES vājināšanos un tās izraisītu līdzekļu samazināšanos. Tas pats faktors varētu arī likt Latvijas iedzīvotājiem nopietnāk izvērtēt priekšrocības, ko tie patlaban gūst no dalības Eiropas Savienībā.

Paradoksāli, ka, lai gan lielāko ieguvumu no Eiropas finansējuma iedzīvotāji pamana attiecībā uz lieliem infrastruktūras projektiem, viņi tos acīmredzami neuzskata par pašiem nozīmīgākajiem. Tas redzams jautājumā par sfērām, kuras būtu jāfinansē no ES fondiem, kur par nozīmīgākām atzītas sociālās jomas, it īpaši veselības aprūpe, bet infrastruktūras projekti nosaukti daudz retāk.

Normunds Strautmanis, Finanšu ministrijas ES fondu stratēģijas departamenta Izvērtēšanas nodaļas vadītājas vietnieks

Augstu novērtējam Jūsu veikto Latvijas iedzīvotāju noskaņojuma un viedokļa pētījumu par Eiropas Savienības (ES) fondu jautājumiem, ņemot vērā ES fondu nozīmīgu lomu Latvijas ekonomikā, piemēram, 2014. – 2020. gada ES fondu plānošanas periodā Latvijai pieejamais finansējums – 4.4 mljrd. eiro veido ~70% no kopējām publiskajām investīcijām valstī. Vienlaikus ES fondi dod būtisku ieguldījumu valsts ekonomikas attīstībā, piemēram, Latvijas IKP salīdzinājumā ar ES vidējo rādītāju ir pieaudzis no 47% 2004. gadā līdz 64% 2015. gadā, kas ir būtisks progress, ņemot vērā globālās finanšu krīzes ietekmi. Atbilstoši Finanšu ministrijas veiktajiem aprēķiniem ES fondi laika periodā no 2008.-2015. gadam palielinājuši IKP izaugsmi vidēji par 1,3 procentpunktiem gadā. Būtiski uzsvērt, ka abos līdzšinējos ES fondu plānošanas periodos (2004. – 2006. un 2007. – 2013.), kuros Latvijai ir bijis pieejams ES fondu finansējums, Latvija ir 100 % apmērā izmantojusi visu pieejamo Kohēzijas politikas finansējumu, saglabājot nemainīgi zemas administratīvās izmaksas un zemu kļūdu līmeni (zem 2%).

Vienlaikus jānorāda, ka ES fondu specifika ir to plānošana 7 gadu periodam, ievērojot n+3 principu, kas nozīmē, ka faktiski ES fondu līdzekļi 2014. – 2020. gada plānošanas periodā tautsaimniecībā būs pieejami līdz 2023. gadam, līdz ar to pašlaik nešķiet pamatot apgalvot, ka ES fondi pēc 2020. gada Latvijai nebūs pieejami, kā tas ir ticis norādīts vienā no pētījumā iekļautajiem jautājumiem. Saistībā ar situāciju pēc 2014. – 2020. gada plānošanas perioda, ņemot vērā vispārējos izaicinājumus, ar kuriem šobrīd saskaras Eiropas Savienība (piem., Lielbritānijas izstāšanās, migrācijas un drošības jautājumu aktualizēšanās u.c.), ir sagaidāms spiediens mazināt Kohēzijas politikas (ES fondu) budžetu kopējā ES līmenī, kas potenciāli varētu nozīmētu mazāku aploksni visām dalībvalstīm, arī Latvijai, tomēr par apjomiem vēl ir pārāgri spriest.

Patīkami dzirdēt, ka iedzīvotāji aizvien vairāk izjūt ES fondu pievienoto vērtību savā ikdienā, uz ko norāda gan Jūsu veiktā pētījuma rezultāti, gan Finanšu ministrijas kā ES fondu vadošās iestādes veiktie ikgadējie sabiedriskās domas pētījumi par ES fondu atpazīstamību, vispārējo iedzīvotāju informētību, projektu pieteikšanas pieredzi un ES fondu apguves jautājumiem, t.sk. par jomām, kur sasniegti pozitīvi rezultāti un jomām, kur ES fondu līdzekļi būtu jāiegulda vairāk. Piemēram, Latvijas reģionos ir veikti būtiski uzlabojumi daudzdzīvokļu un publisko ēku energoefektivitātē. Atsevišķās reģionu pilsētās ir nosiltināti vairāk nekā 30% no visiem daudzdzīvokļu namiem, sniedzot būtisku ieguldījumu siltumnīcas efekta gāzu (SEG) emisiju samazināšanā. Neatsverams ir bijis atbalsts ieguldījumiem transporta un sakaru infrastruktūrā, veicinot iedzīvotāju mobilitāti un pakalpojumu pieejamību reģionos, tādējādi nodrošinot dzīves kvalitātes uzlabošanu. Saskaņā ar nozaru ministriju sniegto informāciju 2007. – 2013. gada plānošanas perioda laikā ir tikušas radītas vairāk nekā 5000 ilgtermiņa darbavietas. Arī šajā plānošanas periodā un turpmāk kā priekšnosacījumu lokālu un reģionālu pārmaiņu radīšanai redzam ES fondu programmu īstenošanu saskaņā ar integrētas teritoriālas attīstības principiem, kas vērstas uz ES kopējo un vietējo izaicinājumu elastīgu un ilgtspējīgu risināšanu.

Tāpat vēlamies uzsvērt, ka Latvijā ES fondi ir devuši izšķirošu stimulu, piemēram, fundamentālas profesionālās izglītības reformas ieviešanā, optimizējot profesionālās izglītības iestāžu tīklu, uzlabojot mācību infrastruktūru un izglītības saturu reorganizētajās izglītības iestādēs, stiprinot izglītības sasaisti ar darba tirgu, tādējādi stiprinot un padarot konkurētspējīgāku valsts kopējo ekonomiku.

Baiba Traidase, Latvijas Bankas ekonomiste

Pētījums ir par aktuālu tēmu, un īpaši vērtīgs ir vērtējums par situāciju Latvijā pēc esošā Eiropas Savienības (ES) fondu perioda beigām. Pozitīvi noskaņoti izskatās 13% no aptaujātajiem, un tikai katrs 33. uzskata, ka *valstij ir skaidrs plāns, kā rīkoties pēc 2020. gada*. Tikmēr šis gads ir parādījis Latvijas ekonomikas atkarību no ES fondiem, par kuru pieejamību nākotnē nav skaidrības.

Eiropas Savienības (ES) budžeta plānošanas periods pašlaik ilgst 7 gadus (no 2014. līdz 2020. gadam). Lielākie finanšu instrumenti, kuru ietvaros Latvija saņem palīdzību, ir ES struktūrfondi (4.4 miljardi eiro) - Eiropas Reģionālās attīstības fonds, Eiropas Sociālais fonds un Kohēzijas fonds –, kā arī Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un Zivsaimniecības fondu (kopā 1.2 miljardi). Tātad tie "sildīs" Latvijas ekonomiku līdz 2022. gadam, jo iesāktos projektus var turpināt īstenot vēl 2 gadus pēc kārtējā fondu apguves perioda beigām.

Tomēr, skatoties nākotnē, vēsmas no Eiropas Komisijas (EK) liecina par iespējamām pārmaiņām. Diskusijās tiek uzsvērta nepieciešamība vairāk finansēt ES līmeņa politikas – migrāciju, drošību, aizsardzību –, un tiek plānots izvērtēt esošās pieejas lietderību Kohēzijas politikai. Turklāt *Brexit* referenduma rezultātā ES budžeta ieņēmumi nākotnē varētu samazināties. EK gatavojas izteikt priekšlikumus un viest lielāku skaidrību par nākamo finanšu perspektīvu pēc 2017. gada. Tikmēr, ja valstīm

sadalāmo līdzekļu īpatsvars mazināsies, Latvijai tas nozīmēs, piemēram, būtisku izdevumu kritumu infrastruktūras projektiem (no līdzšinējiem 3.3 miljardiem eiro). To nebūs iespējams kompensēt no valsts budžeta.

Tikmēr no ES budžeta ir iespējams piesaistīt ne tikai valstij rezervēto finansējumu (struktūrfondi un lauku/zivju/jūras fondi), bet arī papildu līdzekļus, startējot Baltijas vai ES līmeņa konkursos. EK piedāvā jauniešu un nodarbinātības atbalsta programmas, izglītības, zinātnes un uzņēmumu inovāciju iniciatīvas, muitas atbalsta programmas un daudzas citas. Apgūt pirmos jeb rezervētos līdzekļus mums var traucēt tikai pašu neizdarība, bet, salīdzinot ES līmenī, Latvija pašlaik uzrāda labus rezultātus. Sasniegta 4. vieta pēc pieprasīto struktūrfondu apjoma (pirmie ir igauņi). Savukārt atklātajos konkursos Latvija izskatās vāji. Piemēram, 2015. gadā no ES budžeta Latvija saņēma 982 milj. eiro, un tikai nepilni 7% no tiem bija ārpus struktūrfondu/lauku un zivju fondu līdzekļiem. Lietuva un Igaunija atklātajos konkursos spēja piesaistīt par 30% vairāk līdzekļu nekā Latvija.

Palēninoties ES fondu apguvei, Latvijas Banka samazināja ekonomikas izaugsmes prognozi 2016. gadam līdz 1.4%. Tātad nākotnes izaicinājumu vārdā ir nepieciešams evolucionēt domāšanā un kritiski vērtēt, ko varēsim un vajag atļauties. Ir jāstiprina Latvijas spēja un motivācija konkurēt ES līmeņa konkursos un iepirkumos, sākot no svešvalodu apguvi un beidzot ar sadarbību ar kaimiņiem. Treškārt, un tam piekrist arī respondenti pētījumā, nepieciešams piesaistīt ārvalstu investīcijas kā alternatīvu resursu izaugmei. Tām pievilcīga vide ietver konkurētspējīgu un stabilu nodokļu sistēmu, sakārtotu tiesisko vidi, izglītotu un veselīgu darbaspēku.

Latvijas ekonomika ir ievainojama ES fondu dēļ, jo saskārušies vienos kausos. Tikmēr ideāls ir balansā.

„Baltic International Bank Latvijas barometra” aptaujas tehniskā informācija

PĒTĪJUMA VEICĒJS	Pētījumu centrs SKDS
ĢENERĀLAIS KOPUMS	Latvijas pastāvīgie iedzīvotāji vecumā no 18 līdz 74 gadiem
PLĀNOTĀS IZLASES APJOMS	1000 respondenti (ģenerālajam kopumam reprezentatīva izlase)
SASNIEGTĀS IZLASES APJOMS	1002 respondenti
IZLASES METODE	Stratificētā nejaušā izlase
STRATIFIKĀCIJAS PAZĪMES	Administratīvi teritoriālā
APTAUJAS VEIKŠANAS METODE	Tiešās intervijas respondentu dzīves vietās
ĢEOGRĀFISKAIS PĀRKLĀJUMS	Visi Latvijas reģioni (134 izlases punkti)
APTAUJAS VEIKŠANAS LAIKS	No 06.08.2016. līdz 16.08.2016.

SASNIEGTĀS IZLASES SALĪDZINĀJUMS AR IEDZĪVOTĀJU STATISTIKU

	Respondentu skaits izlasē (%) pirms svēršanas	Respondentu skaits izlasē (%) pēc svēršanas*	LR IeM PMLP Iedz. reģ. dati uz 21.01.2016.
KOPĀ	100.0	100.0	100.0

REĢIONS

Rīga	32.6	32.7	32.7
Pierīga	17.5	18.1	18.1
Vidzeme	10.1	10.0	10.0
Kurzeme	13.3	12.8	12.8
Zemgale	12.3	12.1	12.1
Latgale	14.3	14.4	14.4

DZIMUMS

Vīrieši	43.8	47.8	47.8
Sievietes	56.2	52.2	52.2

TAUTĪBA

Latvieši	57.3	58.7	58.7
Citi	42.7	41.3	41.3

VECUMS

18 - 24 g.v.	9.9	10.3	10.3
25 - 34 g.v.	19.8	20.9	20.9
35 - 44 g.v.	18.4	18.9	18.9
45 - 54 g.v.	18.9	19.1	19.1
55 – 74 g.v.	33.1	30.8	30.8

STATUSS

Strādājošie	64.6	65.7
Nestrādājošie	35.4	34.3

IZGLĪTĪBA

Pamatizglītība	10.9	10.9
Vidējā, vidējā profesionālā	57.8	57.9
Augstākā	31.3	31.2

PILSONĪBA

LR pilsoņi	85.7	86.3
Respondenti bez LR pilsonības	14.3	13.7

*Dati tika svērti pēc pazīmēm: reģions, tautība, dzimums, vecums.

„Baltic International Bank Latvijas barometra” aptaujā izmantotā anketa

I DAĻA - INDIKATORI

N1. Vai, Jūsaprāt, situācija Latvijā kopumā attīstās pareizā vai nepareizā virzienā?

Pareizā	1
Nepareizā	2
Grūti pateikt/ NA	8

N2. Kā Jūs šobrīd vērtējat Latvijas valdības darbu? Vai Jūs ar to esat...

Pilnībā apmierināts	1
Drīzāk apmierināts	2
Drīzāk neapmierināts	3
Pilnībā neapmierināts	4
Grūti pateikt/ NA	8

N3. Kā Jūs novērtētu pašreizējo Latvijas ekonomikas stāvokli? Vai, Jūsaprāt, tas ir...

Ļoti labs	1
Drīzāk labs	2
Viduvējs	3
Drīzāk slikts	4
Ļoti slikts	5
Grūti pateikt/ NA	8

N4. Vai, Jūsaprāt, Latvijas ekonomikas situācija šobrīd kopumā uzlabojas, nemainās vai arī pasliktinās?

Uzlabojas	1
Pasliktinās	2
Nemainās	3
Grūti pateikt/ NA	8

N5. Domājot par Latvijas ekonomikas stāvokli pēc 12 mēnešiem, vai, salīdzinot ar pašreizējo situāciju tas, Jūsaprāt, visdrīzāk būs...

Ievērojami uzlabojies	1
Nedaudz uzlabojies	2
Nebūs mainījies	3
Drīzāk pasliktinājies	4
Ievērojami pasliktinājies	5
Grūti pateikt/ NA	8

N6. Kā Jūs novērtētu savu/ savas ģimenes pašreizējo finansiālo stāvokli? Vai, Jūsaprāt, tas ir...

Ļoti labs	1
Drīzāk labs	2
Viduvējs	3
Drīzāk slikts	4
Ļoti slikts	5
Grūti pateikt/ NA	8

N7. Domājot par Jūsu un Jūsu ģimenes materiālo stāvokli pēc 12 mēnešiem, vai, salīdzinot ar pašreizējo situāciju tas, Jūsaprāt, visdrīzāk būs...

Ievērojami uzlabojies	1
Nedaudz uzlabojies	2
Nebūs mainījies	3
Drīzāk pasliktinājies	4
Ievērojami pasliktinājies	5
Grūti pateikt/ NA	8

N8. Kādas, Jūsaprāt, šobrīd kopumā ir iespējas Latvijā atrast labu darbu? Vai, Jūsaprāt, tās ir...

Ļoti labas	1
Drīzāk labas	2
Viduvējas	3
Drīzāk sliktas	4
Ļoti sliktas	5
Grūti pateikt/ NA	8

II DAĻA – EIROPAS SAVIENĪBAS FONDI

R1. Vai, Jūsaprāt, Latvija no dalības Eiropas Savienībā vairāk iegūst (piemēram, maksājumi no dažādiem ES fondiem) vai vairāk zaudē (piem., iemaksas ES budžetā, citi ar dalību ES tieši saistīti maksājumi)?

Vairāk iegūst	1
Vairāk zaudē	2
Grūti pateikt/NA	8

R2. Kas, Jūsaprāt, ir 3 galvenie ieguvumi no ES fondu finansējuma pieejamības Latvijā?

(Izsniegt kartīti R2, atzīmēt līdz 3 atbildēm!)

Palīdzēts Latvijai uzlabot ekonomisko situāciju kopumā	1
Palīdzēts attīstīt Latvijas uzņēmumus	2
Palīdzēts risināt sociālās problēmas	3
Palīdzēts uzlabot vidi, autoceļus, komunālos pakalpojumus, transportu u.c. infrastruktūru	4
Palīdzēts attīstīties Latvijas reģioniem	5
Palīdzēts attīstīt Latvijas lauksaimniecību	6
Palīdzēts uzlaboties valsts pārvaldei (celt darbinieku kapacitāti)	7
Tika sniegta iespēja iedzīvotājiem nopelnīt (algas, subsīdijas)	8
Tika īstenoti pasākumi, kas citādāk nebūtu notikuši	9
Veicināja attīstību citā veidā (<i>kādā</i>).....	10
Ieguvumu nav	11
Grūti pateikt/NA	98

R3. Kādu labumu no ES fondu pieejamības Jūs personiski esat izjutis? (Izsniegt kartīti R3, atzīmēt visas piemērotās atbildes!)

Esmu izmantojis ES fondus sava biznesa attīstībai	1
Esmu ieguvis darbu (t.sk. pagaidu darbu)	2
Esmu mācījies, paaugstinājis kvalifikāciju	3
Manā pilsētā / novadā ir uzlabota infrastruktūra (ceļi, vide, kanalizācija, ūdensapgādes sistēma u.c.)	4
Manā vai manu bērnu izglītības iestādē ir uzlabota vide, ieviesti jauni mācību materiāli utt.	5
Esmu izmantojis kultūras iestāžu pakalpojumus, kas pieejami, pateicoties ES fondiem	6
Mana māja ir siltināta, izmantojot ES fondu līdzekļus	7
Manā darba vietā ir uzlabota darba vide, pateicoties ES fondu līdzekļiem	8
Esmu piedalījies kāda projekta īstenošanā, saņēmis algu no tā līdzekļiem	9
Cits (<i>norādīt</i>).....	10
Nekādu labumu neesmu izjutis	11
Grūti pateikt/NA	98

R4. Kuras, Jūsaprāt, būtu 3 prioritārās nozares, kurās turpmāk būtu jāiegulda vairāk ES fondu līdzekļu?

(Izsniegt kartīti R4, atzīmēt līdz 3 atbildēm!)

Uzņēmējdarbība un inovācijas	1
Izglītība	2
Zinātne	3
Nodarbinātība	4
Sociālā integrācija	5
Veselības aprūpe	6
Enerģētika	7
Vides aizsardzība / sakārtošana	8
Inovācijas un jauno tehnoloģiju attīstība	9
Tūrisms	10
Kultūra	11
Transports un sakaru tehnoloģijas	12
Lauksaimniecība un zivsaimniecība	13
Valsts pārvalde	14
Cita.....	15
Grūti pateikt/NA	98

R5. Kuri no šiem apgalvojumiem, Jūsaprāt, ir patiesi? (Atzīmēt visas piemērotās atbildes! INTERVĒTĀJ: neteikt priekšā!)

Latvijai Eiropas Savienības nauda vēl būs pieejama līdz 2020.gadam	1
Pēc 2020.gada Latvija vairāk ES fondos iemaksās, nekā saņems	2
Pēc 2020.gada Latvijai būs jāatdod nauda, ko tā saņēmusi no Eiropas Savienības	3
Valstij ir skaidrs plāns, kā rīkoties pēc 2020.gada	4
Valstij ir skaidras nozares, kuras būtu jāatbalsta ar ES finansējuma palīdzību	5
Ir pieejams pietiekami daudz informācijas par valsts ieplānotajiem projektiem vismaz turpmākajos 10 gados	6
Neviens no šiem apgalvojumiem neatbilst patiesībai	7
Grūti pateikt/NA	8

R6. Pēdējos desmit gados Latvijas tautsaimniecības attīstība lielā mērā ir notikusi, pateicoties ES fondu finansējumam, kurš pēc 2020.gada Latvijai vairs nebūs pieejams. Kur, Jūsaprāt, būtu pirmām kārtām jāmeklē finansējums Latvijas attīstības nodrošināšanai pēc 2020.gada?

(Izsniegt kartīti R6, atzīmēt 1 atbilžu variantu!)

No Latvijas valsts budžeta	1
No ārvalstu investīcijām, kas jāsāk piesaistīt jau tagad	2
No ārvalstu investīcijām, kas jāsāk piesaistīt īsi pirms 2020.gada	3
No Latvijas ekonomisko un dabas resursu izmantošanas	4
No Eiropas Savienības	5
No cita avota (<i>norādīt</i>)	6
Grūti pateikt/NA	8

Papildu informācija:

Teika Lapsa

“Baltic International Bank” Korporatīvās komunikācijas vadītāja

Tālrunis: 29161561

e-pasts: teika.lapsa@bib.eu